

ISSN: 2630-0478

Interdisciplinary social sciences and communication journal

วารสาร

สหวิทยาการสังคมศาสตร์ และการสื่อสาร

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มิถุนายน - กันยายน 2561

อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของผู้ซื้อคนโปรด
หัวโขนเคราแดงที่ผุดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ
: พันตำรวจโท พิชชาล พันธุ์วัฒนา

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
: สุบัน ประทุมทอง

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงาน
กับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจ
ในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.ศิริพร บุณสำเนียง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก วรวิทย์ ชุมวรจักษ์

การวิเคราะห์การสร้างตัวละครตัวเอกที่มีพฤติกรรม
แบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight
: สิตมณี เจริญบุตร, สิริกานต์ จุกะบาล, อาทิตยา หมดหล้า
และจอมขวัญ สุทธิรัตน์

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมนา พูลผล

วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร
Interdisciplinary social sciences and communication journal

วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร :

Interdisciplinary social sciences and communication journal

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มิถุนายน - กันยายน 2561

ISSN : 2630-0478

วัตถุประสงค์ : เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิชาการ ของคณาจารย์ นักศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษาตลอดจนนักวิชาการทั่วไปในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง สาขาวิชาการท่องเที่ยว และการโรงแรม สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาตำรวจศาสตร์ และสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

วาระการตีพิมพ์ : ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มิถุนายน - กันยายน

ฉบับที่ 2 ตุลาคม - มกราคม

ฉบับที่ 3 กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

โดยบทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสารนั้น ต้องผ่านการพิจารณาให้ความคิดเห็น รวมทั้งตรวจแก้ไขทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ทราบชื่อผู้ตีพิมพ์และผู้ตีพิมพ์ไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double Blind Peer Review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ที่กองบรรณาธิการวารสารฯ คัดสรรก่อนลงพิมพ์ อย่างน้อย 2 ท่าน

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวภูมย์ ทองอร่าม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ คงคะศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วาณิชสรพร

อาจารย์ ดร.บวรสรรค์ เจียดำรง

อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณาธิการ :

อาจารย์เหมือนฝัน คงสมแสง

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน :

รองศาสตราจารย์อภิวรรณ ศิรินันทนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวนีย์ วรรณประภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินเนศวร ทะกอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฤดีวรรณ ยิ่งยง
อาจารย์ ดร.หทัย อนุสรราชกิจ
อาจารย์กุลปราณี ศรีโย
อาจารย์ปวิติ สุริโย

อาจารย์วรฉัตร อังคะหิรัญ

อาจารย์สมพงษ์ เส้งมณี
อาจารย์สันตสุขิทธิ์ บริวรงค์ระกุล
อาจารย์เอื้อมพร รุ่งศิริ

นางสาวพิมณภัทร เมธาศัยศิษฐ์
นายจร เลื่อนพวงแก้ว

บรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก :

พลอากาศเอก ศักดา สุจริตธรรม
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล ชันธไชย
รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา ภัทรานุกรม
รองศาสตราจารย์ ดร.สมพล พุ่มหว่า
รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา เหลือวตระกูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ขุนศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาถรพี ชัยมงคล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ศักดิ์ ทิศาภาคย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติกร ภมรปฐมกุล

นาวาอากาศเอก ดร.อัมพร เพ็ชรราช
พันตำรวจเอก กฤตชัย ชนะสิทธิ์
อาจารย์ ดร.กฤษณะ เชื้อชัยนาท

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะอัญมณีศาสตร์และประยุกต์ศิลป์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะอัญมณีศาสตร์และประยุกต์ศิลป์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้าราชการบำนาญ กองทัพอากาศ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี
กองวิเคราะห์และประเมินผล วิทยาลัยการทัพอากาศ
ตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรี
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อาจารย์ ดร.กฤษดา เขียววัฒนสุข

อาจารย์ ดร.กังวาล พองแก้ว

อาจารย์ ดร.จำเนียร ชุณหโสภาค

อาจารย์ ดร.คุษฎี นิลดำ

อาจารย์ ดร.ทรงยศ บัวเผื่อน

อาจารย์ ดร.วรวิทย์ พัฒนาอิทธิกุล

อาจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย

ดร.มนัสนันท์ พจน์จิราณุกุล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

นักวิชาการอิสระด้านนิเทศศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ :

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชะชัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ธิตพัฒน์ เอี่ยมรินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.นธกฤต วันตะเมล์

รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ

รองศาสตราจารย์กิตติมา สุรสனி

รองศาสตราจารย์บำรุง สุขพรรณ

รองศาสตราจารย์รุ่งนัฏ โกมลบุตร

รองศาสตราจารย์อภิวรรณ ศิรินันทนา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.ศิริพร นุชสำเนียง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยรัตน์ เจียมโมเชิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา เหลียวตระกูล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ คังคะศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ชุนศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูวงศ์ อุบาลี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ พระงาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรรพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัณทกานต์ ดวงรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ เถียรอำ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ลิ้ม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ เย็นจะบก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ ปัญจบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ศักดิ์ ทิศาภาคย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ นาทะพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรวาล นิลธำรงค์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

สถาบันไทยคดีศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา สิงห์ธรรม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ญาณวัฒน์ พลอยเทศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรย์ชีวาต์ ตันติกุลวรา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมเนศวร ทะกอง
ว่าที่เรือดรี ดร.อุทิศ บำรุงชีพ
อาจารย์ ดร.กฤษณะ เชื้อชัยนาท
อาจารย์ ดร.กังวาล พองแก้ว
อาจารย์ ดร.ชนัญสรุา อรณพ ณ อยุธยา
อาจารย์ ดร.ณภัทร วุฒธะพันธ์
อาจารย์ ดร.ณัฐชา อารังโชติ
อาจารย์ ดร.ดุขฎี นิลดำ
อาจารย์ ดร.ทรงยศ บัวเผื่อน
อาจารย์ ดร.ธาวีช ถนนอมจิตต์
อาจารย์ ดร.นันทกา สุธรรมประเสริฐ
อาจารย์ ดร.บวรสวรรค์ เจียดำรง
อาจารย์ ดร.พิรยุทธ โอพันธ์
อาจารย์ ดร.มนต์ ขอเจริญ
อาจารย์ ดร.มานิช ชุ่มเมืองปัก
อาจารย์ ดร.วรพนธ์ วัฒนาธร
อาจารย์ ดร.วรวิทย์ พัฒนาอธิกุล
อาจารย์ ดร.วรรัตน์ วงศ์เกีย
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี
อาจารย์ ดร.ศศิธร ชูแก้ว
อาจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร
อาจารย์ ดร.โสภัทร นาสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
วิทยาลัยเซนต์อิสท์บางกอก
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี : 41 ม.5 ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000

โทรศัพท์ : 080-056-8296

อีเมล : journalofcommarts@rbru.ac.th

เว็บไซต์ : www2.rbru.ac.th/departement/journal/

www.tci-thaijo.org/index.php/ISSC

พิมพ์ที่ : บริษัท กิรติ การพิมพ์ จำกัด 83/73 ม.3 ต.บ้านสวน อ.เมือง จ.ชลบุรี 20000

ออกแบบปก : อาจารย์สมพงษ์ เลี้ยงมณี

ราคา : 150 บาท

บทบรรณาธิการ

วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสารฉบับนี้ เป็นวารสารฉบับปฐมฤกษ์เล่มแรกของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นักวิชาการที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิชาการที่อยู่ในสายสังคมศาสตร์และการสื่อสารเนื่องจากปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีวารสารวิชาการเพียงฉบับเดียวคือ วารสารวิจัยรำไพพรรณี ซึ่งเนื้อหาบทความส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มวิทยาศาสตร์เป็นหลัก จึงส่งผลให้พื้นที่ในการเผยแพร่รวบรวมและจัดเก็บผลงานวิชาการในกลุ่มสังคมศาสตร์ไม่เพียงพอกับจำนวนผลงานวิชาการที่ผลิตขึ้นด้วยเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงมอบหมายให้คณะนิเทศศาสตร์เป็นแกนหลักในการดำเนินการจัดทำ “วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร” ขึ้น โดยกำหนดจัดพิมพ์จำนวน 3 ฉบับต่อปี

สำหรับบทความวิจัยและบทความวิชาการที่รับเผยแพร่ในวารสารต้องอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ได้แก่ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาตำรวจศาสตร์ และสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

วารสารฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจจากหลายฝ่าย ตั้งแต่คณะที่ปรึกษาคณะทำงาน กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกที่สละเวลาร่วมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทั้งในทางวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจในการมุ่งมั่นพัฒนาเผยแพร่ผลงานวิชาการของประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ที่หลากหลาย อันจะนำพาให้ผู้อ่านสามารถนำไปสร้างสรรค์และพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศได้อย่างยั่งยืนสืบไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวภูณท์ ทองอร่าม)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทความที่ 1	1
อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของผู้ซื้ออุปกรณ์โทรคมนาคม ที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ : พันตำรวจโท พิชศาล พันธุ์วัฒนา	
บทความที่ 2	21
รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย : สุบัน ประทุมทอง	
บทความที่ 3	36
ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของ ข้าราชการตำรวจ ในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.ศิริพร นุชสำเนียง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก วรวุฒิ ชุมวรฐายี	
บทความที่ 4	55
การวิเคราะห์การสร้างตัวละครตัวเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์ เรื่อง Moonlight : ลิตมณี เจียรบุตร, ลีริกานต์ จุฑะบาล, อาทิตยา หมดหลี และ จอมขวัญ สุทินนท์	
บทความที่ 5	69
ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมนา พูลผล	

อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดง
ที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ

The Direct, Indirect, and Total Influence of buyer of Illegal

The red-whiskered bulbul in Bangkokpi Canton

พันตำรวจโท พิชศาล พันธุ์วัฒนา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ และ (2) อิทธิพลของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมายที่มีต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อในพื้นที่เขตบางกะปิ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้ซื้อนกจำนวน 78 ราย จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 - 60 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 - 35,000 บาท ผู้ซื้อนกส่วนใหญ่มีประสบการณ์เลี้ยง 6 - 10 ปี เลี้ยงนกที่บ้านไว้ 6 - 10 ตัว คิดเห็นว่าราคาของนกผิดกฎหมายต่ำกว่าเมื่อเทียบกับนกที่ถูกกฎหมายและซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำ (2) ราคาเทียบนกถูกกฎหมายมีอิทธิพลทางตรงมากที่สุดต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมาย และลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อไม่มีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมายของผู้ซื้อในอำเภอบางกะปิ

คำสำคัญ : นกปรอดหัวโขนเคราแดง, ผิดกฎหมาย, อำเภอบางกะปิ

Abstract

The objectives of this research were to study (1) Demographic characteristics of buyers of red-whiskered bulbul which is illegal for trading in Bangkokpi canton and (2) The influence of Demographic characteristics of the buyers, the bird's behaviors, channels of trade, legal birds' price

¹ อาจารย์คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 ต.สามพราน อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110, 0819056711, jodd0509@gmail.com

comparing to bulbul's price. This study was conducted by quantitative approach, questionnaire was used to collect data from 78 Illegal buyers by purposive sampling. The data were analyzed using path analysis. The results indicated that (1) Almost of the buyers of red-whiskered bulbul which is illegal had male, 41 - 60 years old, bachelor degrees, income 25,001 - 35,000 per month. Most buyers had experience 6 - 10 years, rear 6 - 10 birds in home, think to legal birds' price lower than bulbul's price. Often buys illegal bird. (2) price comparison between both types of the birds had the most direct influence, and demographic characteristics of the buyers had the total and indirect influence.

Keywords: The red-whiskered bulbul, Illegal, Bangkapi canton

ที่มาและความสำคัญ

นกปรอดหัวโขนเคราแดง (Red-Whiskered Bulbul) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า “*Pycnonotus jocosus*” เรียกกันทั่วไปว่า “นกกรงหัวจุก” บางคนเรียกว่า “นกหัวจุก” เป็นการเรียกตามลักษณะของนกชนิดนี้ที่มีจุกที่หัวคนไทยต่างพื้นที่เรียกนกชนิดนี้แตกต่างกัน คนภาคใต้เรียกนกประเภทนี้ว่า “นกกรงหัวจุก” บางคนเรียกว่า “นกกรง” คนภาคเหนือเรียกนกชนิดนี้ว่า “นกปรืดเหลว” บ้างก็เรียกว่า “นกพิขหลิว” คนภาคกลาง เรียกนกชนิดนี้ว่า “นกปรอดหัวจุก” บางคนเรียกว่า “นกปรอดหัวโขน” (พิชกาล พันธุ์วัฒนา, 2557, น.105-111) ลักษณะโดยทั่วไปของนกชนิดนี้เป็นนกขนาดเล็กโต มีปากเรียวยาวแหลมปลายปากโค้งเล็กน้อย และมีขนสั้นแข็งบริเวณโคนปากขน ที่ตัวมีสีดำอมน้ำตาล มีขนจุกที่หัวตั้งตรงปลายจุกที่ติดกับลำคอมีสีดำสนิท ที่แก้มมีขนสีขาวและมีจุดสีแดงที่ข้างตาทั้ง 2 ข้าง โคนหางล่างมีสีแดง มีเสียงร้องที่ไพเราะจนได้รับฉายาว่า “The Nightingale of Persia” เนื่องจากมีคุณสมบัติและลักษณะเด่นกว่านกชนิดอื่น ตรงเสียงร้องที่มีท่วงทำนองสูงต่ำสั้นยาวลักษณะคล้ายทำนองเพลง มีสำนวนเป็นเอกลักษณ์ตามแต่ถิ่นอาศัย และน้ำเสียงของนกแต่ละตัวจะมีความกลมเกลี้ยงและแตกต่างกันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ (Kamtajeja, Sitasuwan, Chomdej, & Mennill, 2012, pp. 31-43) นกชนิดนี้อยู่ในสภาพแวดล้อมได้หลากหลาย เช่น ยอดเขาสูง ป่า ที่ราบต่ำ พุ่มหญ้า ชายป่า และเขตที่ใกล้กับชุมชนที่อาศัยของมนุษย์ ชอบอาศัยทำรังอยู่ในพุ่มไม้เล็ก ต้นไม้พุ่มไม้ระแนง รวมถึงตามระเบียบอาคาร โดยนกชนิดนี้มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีมนุษย์อาศัยได้เป็นอย่างดี (สีฟ้า ละออง, 2554)

นกปรอดหัวโขนเคราแดงเป็นนกที่อยู่ในบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ผู้ใดมีไว้ในครอบครองต้องได้รับอนุญาต โดยผู้ขออนุญาตจะต้องได้นกปรอดหัวโขนเคราแดงมาโดยถูกต้องตามกฎหมายคือซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์จากผู้ที่มีใบอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าคุ้มครองแล้วนำหลักฐานหนังสือกำกับการจำหน่ายมาขออนุญาตครอบครองนกตัวนั้นหรือเป็นการครอบครองนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผู้ครอบครองได้แจ้ง การครอบครองไว้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดให้แจ้ง (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) ส่วนนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายเป็นนกที่ผู้คนเลี้ยงไว้โดยไม่มีใบอนุญาตครอบครองที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสังเกตได้ง่ายเพราะนกประเภทนี้ส่วนใหญ่จะไม่มีท่วงท่าที่ใช้ระบุตัวของสัตว์ป่า ซึ่งบนท่วงจะมีตัวอักษรบ่งบอกชื่อเจ้าของนกชื่อฟาร์มนก หรือแหล่งที่มาของนก รวมถึงตัวเลขที่บ่งบอกประวัติของพ่อแม่นกตัวนั้น (สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า, 2554) แหล่งที่มาของนกที่ผิดกฎหมายได้จากการซื้อที่ร้านขายนกที่ผิดกฎหมาย บ้างก็ซื้อขายแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในแวดวงนก บ้างก็ดักจับนกที่อยู่ตามธรรมชาติ หรือแม้แต่ซื้อขายกันออนไลน์ตามเว็บไซต์ต่าง ๆ ด้วยเหตุหรือวัตถุประสงค์ของผู้ซื้อที่ต่างกัน

เมื่อผู้คนที่นิยมเลี้ยงนกชนิดนี้ต่างซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงมาด้วยวัตถุประสงค์การเลี้ยงที่แตกต่างกัน เช่น เลี้ยงเป็นงานอดิเรก เลี้ยงไว้เป็นสัตว์นำโชค เลี้ยงเพื่อนานนกเข้าร่วมประกวดแข่งขัน เลี้ยงเพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์ เลี้ยงเป็นประเพณี เลี้ยงเพื่ออนุรักษ์สายพันธุ์นก หรือแม้แต่เลี้ยงเพราะตามกระแสนิยม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2552) ส่งผลให้ตลาดซื้อขายของนกประเภทนี้เจริญเติบโตกระจายไปบริเวณกว้าง เริ่มจากภาคใต้กระจายสู่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และที่อื่น ๆ ในประเทศรวมถึงกรุงเทพมหานคร (สีฟ้า ละออง, 2554) ซึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก อำเภอบางกะปิที่มีกลุ่มคนภาคใต้ได้เข้าพักอาศัยจำนวนมากต่างนิยมเลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงกันอย่างแพร่หลาย พบเห็นได้ตามสนามประกวดแข่งขันนกบ้านพักอาศัย ห้องเช่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งหอพักนักศึกษา โดยนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่พบเห็นในอำเภอบางกะปิจำนวนมากกว่าครึ่งเป็นนกที่ไม่ผ่านการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานภาครัฐสังเกตได้จากที่ขานกไม่มีห้วงขาระบุรายละเอียดของนก จึงเป็นนกที่ผิดกฎหมายซึ่งมีที่มาหลากหลายช่องทาง เช่น (1) ร้านขายนกที่ผิดกฎหมาย (คมชัดลึกออนไลน์, 2561)ที่เรียกนกประเภทนี้ว่า นกป่าหรือนกเถื่อน (2) ซื้อขายจากเพื่อนในแวดวงที่เรียกว่านกบ้าน (3) ซื้อทางอินเทอร์เน็ต (มติชนออนไลน์, 2560) หรือจากบุคคลที่ประกาศขายนกผ่านเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับนก อายุของนกเหล่านี้ไม่สามารถระบุได้แน่ชัดมีทั้งอยู่ในวัยลูกป้อน ลูกไข่ นกแก้มแดงจนถึงนกแก่ป่าที่ผู้ซื้อนกประเภทนี้ต่างคาดหวังพฤติกรรมการแสดงออกถึงสัญชาตญาณในการดำรงชีวิตในธรรมชาติของนกที่ต้องมี

ความตื่นตัวสูง มีจิตใญ่กัสู้ และร้องเปล่งสำนวนไพเราะตามแต่ลักษณะเฉพาะถิ่น โดยการซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในทุกวัยของนกจะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่านกที่ต้องตามกฎหมาย เช่น นกผิดกฎหมายในวัยลูกบ่อนราคาขายที่ร้านขายนกจะอยู่ประมาณ 500 - 700 บาท (จุฑารัตน์สัตว์เลี้ยงออนไลน์, 2555) ขณะที่นกที่มีแหล่งกำเนิดจากฟาร์มนกหรือนกที่ต้องตามกฎหมายจะมีราคาต่อตัวประมาณ 1,000 - 1,500 บาท เป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เลี้ยงนกกลุ่มหนึ่งนิยมซื้อนกที่ผิดกฎหมาย ทั้งที่รู้ว่าการครอบครองนกประเภทนี้เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 โดยโทษความ ผิดฝ่าฝืนตามมาตรา 19 ซึ่งมีบทกำหนดโทษตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2535, น. 1)

ผู้วิจัยประสงค์ศึกษาว่าตัวแปรหรือปัจจัยสำคัญใดที่ส่งผลให้ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงในอำเภอบางกะปิซื้อนกที่ผิดกฎหมาย จึงทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและคัดเลือกประเด็นที่น่าสนใจและมีความสำคัญใช้เป็นตัวแปรอิสระเพื่อศึกษาจำนวน 4 ตัว ประกอบด้วยลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย เพื่อศึกษาว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลทางตรงทางอ้อม และผลโดยรวมต่อการซื้อนกผิดกฎหมายของผู้เลี้ยง และผลที่ได้ในแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลกับการซื้อนกผิดกฎหมายของผู้เลี้ยงที่เป็นตัวแปรตามอย่างไร เพื่อได้ทราบลำดับความสำคัญของตัวแปรที่ก่อให้เกิดการซื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้เลี้ยง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมายที่มีต่อการซื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อในอำเภอบางกะปิ

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยมีขอบเขตแบ่งได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านพื้นที่: ศึกษาการซื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงเฉพาะที่อาศัยในอำเภอบางกะปิ (2) ด้านเนื้อหา: ศึกษาเฉพาะตัวแปรที่ปรากฏในกรอบแนวความคิดจำนวน 5 ตัวแปรเท่านั้น (3) ด้านประชากร: ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงเป็นประชากรเป้าหมายเท่านั้น และ (4) ด้านเวลา: ศึกษาต้นเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนธันวาคม 2560 ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลง

นิยามศัพท์

นกปรอดหัวโขนเคราแดง หมายถึง นกที่อยู่ในบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่ผู้เลี้ยงหรือซื้อไว้เพื่อครอบครองต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ

นกผิดกฎหมาย หมายถึง นกที่ไม่ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งคนในแวดวงนกใช้คำเรียกว่า นกเถื่อน หรือนกป่า

การซื้อนกที่ผิดกฎหมาย หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงโดยที่นกนั้นไม่ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ

ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดง หมายถึง บุคคลที่เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงไว้ในสถานที่อาศัยส่วนตัวในเขตพื้นที่บางกะปิ

อำเภอบางกะปิ หมายถึง เขตที่ตั้งอยู่ตอนกลางของฝั่งพระนคร เป็นเขตที่แบ่งการปกครองย่อย 2 แขวง ประกอบด้วยคลองจั่น และหัวหมาก

แนวคิดและทฤษฎี

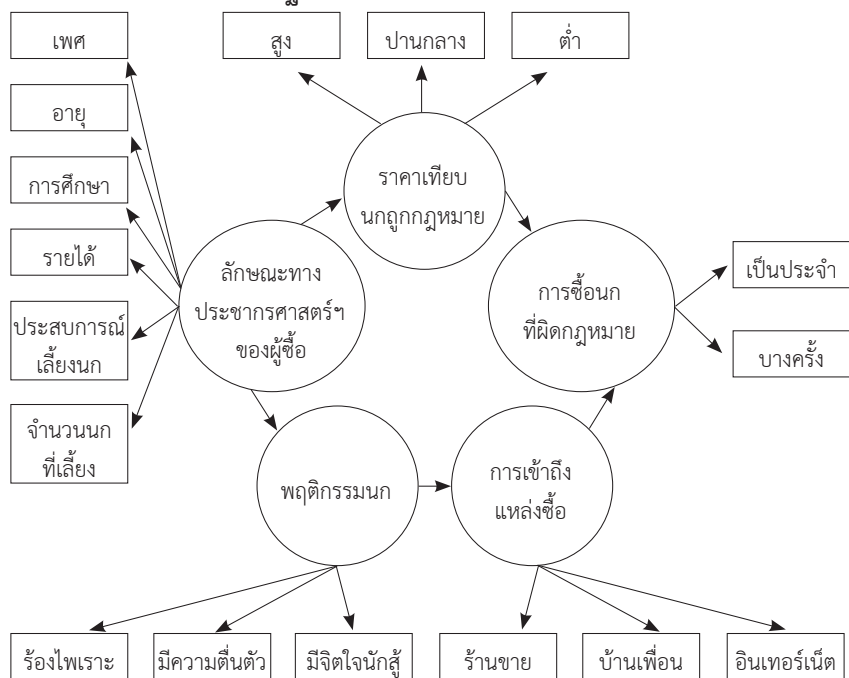
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ

กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคคือ การที่ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าจากทางเลือกที่มีตั้งแต่สองเลือกขึ้นไปโดยผู้บริโภคจะพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจทั้งด้านจิตใจ (ความรู้สึกนึกคิด) และพฤติกรรมทางกายภาพ การซื้อเป็นกิจกรรมทั้งทางด้านจิตใจและกายภาพซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งทั้งสองกิจกรรมนี้ทำให้เกิดการซื้อโดยผ่านกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Buying decision process of consumer) ที่ประกอบด้วย (1) การรับรู้ปัญหา (2) การค้นหาข้อมูล (3) การประเมินผลทางเลือก (4) การตัดสินใจซื้อ และ (5) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Haubl, & Trifts, 1999, pp.19-24)

แนวคิดการกระทำผิดซ้ำ

ก๊อตเฟรดสัน (Gottfredson) กล่าวว่าผู้กระทำผิดติดนิสัย (Persistence offender) โดยทั่วไปหมายถึง ผู้ที่กระทำผิดซ้ำซากหรือกระทำความผิดบ่อยครั้ง จนถือว่าเป็นนิสัย ซึ่งแต่เดิมจะใช้คำว่าผู้กระทำผิดโดยสันดาน ผู้ที่กระทำผิดติดนิสัยพิจารณาจากการที่ผู้นั้นกระทำผิดซ้ำซาก คือ การกระทำผิดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ถ้ากระทำผิดซ้ำเพียงครั้งเดียวหรือกระทำผิดครั้งที่สองยังไม่ถือเป็นการกระทำผิดติดนิสัย เพราะอาจพลาดพลั้งได้ แต่ถ้ากระทำผิดตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ควรจะถือได้ว่าการทำความผิดซ้ำซาก (Gottfredson, 1996, p.37-39)

กรอบแนวความคิดและสมมติฐาน

ภาพที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อกรอดหัวโชนเคราแดงที่ผิดกฎหมาย

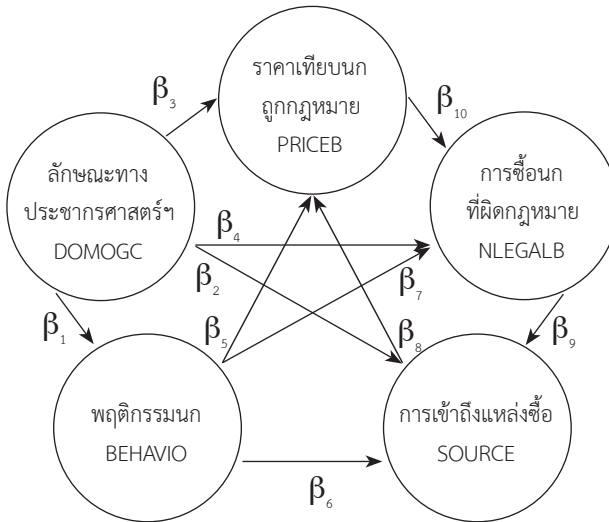
จากภาพที่ 1 พบว่าในงานวิจัยมีตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ประกอบด้วย|ตัวแปรตาม 1 ตัว คือ การซื้อที่ผิดกฎหมาย และตัวแปรอิสระอีก 4 ตัว ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรม การเข้าถึงแหล่งซื้อ และ ราคาเทียบนกลูกกฎหมาย ซึ่งจากภาพ 1 เป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้น (linear relationship) มีทิศทางของความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงเชิงบวก (positive relationship) ได้แก่ ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อกับพฤติกรรม หรือตัวแปรการเข้าถึงแหล่งซื้อกับราคาเทียบนกลูกกฎหมายเป็นต้น (Gogtay & Thatte, 2017, pp.78-81) โดยความสัมพันธ์ทั้งหมดในภาพสามารถอธิบายได้ว่า (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อขึ้นอยู่กับพฤติกรรม การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกลูกกฎหมาย และการซื้อที่ผิดกฎหมาย (2) พฤติกรรมขึ้นอยู่กับ ราคาเทียบนกลูกกฎหมาย การเข้าถึงแหล่งซื้อ และการซื้อที่ผิดกฎหมาย (3) การเข้าถึงแหล่งซื้อขึ้นอยู่กับราคาเทียบนกลูกกฎหมาย และการซื้อที่ผิดกฎหมาย และ (4) ราคาเทียบนกลูกกฎหมายขึ้นอยู่กับ การซื้อที่ผิดกฎหมายซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานได้ 4 ชุดดังนี้

$$\text{DOMOGC} = f(\beta_1 \text{ BEHAVIO} + \beta_2 \text{ SOURCE} + \beta_3 \text{ PRICEB} + \beta_4 \text{ NLEGALB}) \dots (1)$$

$$\text{BEHAVIO} = f(\beta_5 \text{ PRICEB} + \beta_6 \text{ SOURCE} + \beta_7 \text{ NLEGALB}) \dots (2)$$

$$\text{SOURCE} = f(\beta_8 \text{ PRICEB} + \beta_9 \text{ NLEGALB}) \dots (3)$$

$$\text{PRICEB} = f(\beta_{10} \text{ NLEGALB}) \dots (4)$$

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

หมายเหตุ : β คือ ค่าเบต้าหรือค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปรับมาตรฐาน (Standardized regression coefficients)

วิธีการศึกษา

งานวิจัยใช้แนวทางเชิงปริมาณ (Quantitative approach) ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) ด้วยการเดินทางไปยังสถานที่เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดง ซึ่งมีทั้งผู้เข้าไปเยี่ยมชมและผู้ประสงค์จะหาซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดง จากนั้นสอบถามว่าผู้กำลังดูนกปรอดหัวโขนเคราแดงอยู่นั้นมีความประสงค์ จะซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงหรือไม่ ถ้ามีความประสงค์ ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้แบบสอบถามที่เขียนขึ้นโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 78 คน (Mesa, Chica, Duquia, Bonamigo, & Bastos, 2016, pp.326-330) การเก็บข้อมูลใช้การเก็บจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสร้างคำถามเป็นข้อความเข้าใจง่ายไม่สลับซับซ้อนคำถามมีการแบ่งคำถามเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปร

ที่ศึกษาเพื่อให้เกิดความสะดวกและครอบคลุมทุกประเด็นของการศึกษา มีการทดสอบรายการข้อคำถาม (Pretest) กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงประชากรเป้าหมายก่อนเข้าสู่สนามจริง (Caspas, 2016) แบบสอบถามได้ผ่านการวัดความเชื่อมั่นของความคงตัว (Stability Reliability) ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงระยะเวลาห่างกันช่วงหนึ่งหรือที่เรียกว่าวิธีการทดสอบซ้ำ (Test-Retest Method) (Resch, Driscoll, McCaffrey, Brown, Ferrara, & Macciocchi, 2013, pp. 506-511) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากประชากรเป้าหมายวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เพื่อกำหนดน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของแต่ละรายการ โดยยืนยันความถูกต้อง

ตามหลักวิชาการว่าได้วัดในสิ่งที่ต้องการจากการพิจารณาเรื่องความถูกต้องได้แก่ ความถูกต้องในตัวสร้าง (construct validity) (Besnoy, Dantzler, Besnoy, & Byrne, 2016, pp.3-22) ความถูกต้องในเนื้อหา (content validity) (Lafave, Tyminski, Riege, Hoy, & Dexter, 2015, pp.89-92) ความถูกต้องที่เกี่ยวกับมาตรฐาน (criterion-related validity) (Arthur, Day, McNelly, & Edens, 2006, pp.125-154) ความถูกต้องผิวหน้า (face validity) (Sato, & Ikeda, 2015, pp.1-16) ความถูกต้องด้านบรรจบ (convergent validity) ความถูกต้องด้านจำแนก (discriminant validity) (Engelland, Holland, & Piper, 2016, pp.37-50) วัดค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้แต่ละรายการมาตรวัด หาค่าครอนบักอัลฟา (Cronbach's Alpha) (ตารางที่ 2) ที่สำคัญ คือการตรวจสอบสภาพข้อมูลว่ามีการละเมิดข้อสมมติหรือไม่ ก่อนนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์สถิติ พิจารณาตัวแปรอิสระต้องไม่สัมพันธ์สูง (Multicollinearity) การกระจายปกติตัวแปรเดียว (Univariate Normality) ความเป็นเส้นตรง (Linearity) ความเหมือนกันของการผันแปร (Homoscedasticity) และการกระจายปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normality) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2558, น.18-24) หลังเสร็จสิ้นกระบวนการข้างต้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จ รูป SPSS for Windows ใช้สถิติพรรณนาโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง อธิบายสภาพทั่วไปของตัวแปรเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ส่วนการวิเคราะห์อิทธิพลตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวที่มีต่อการช้อนกที่ผิดกฎหมายเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) พิสูจน์ว่าตัวแปรอิสระใดที่มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อการช้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมายของผู้ซื้อที่อาศัยในอำเภอบางกะปิ

ผลการศึกษา

ผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ปรากฏในตารางที่ 1 ส่วนผลที่ได้จากการ ศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ปรากฏในตารางที่ 4 รายละเอียดต่าง ๆ มีดังนี้

ตารางที่ 1 สถิติพรรณนาสภาพทั่วไปของตัวแปรที่ใช้ศึกษา (n=78)

รายการที่ใช้วัด		อัตราส่วนร้อยละ
เพศ	ชาย	92.5
	อายุ	
	ต่ำกว่า 20 ปี	7.3
	21 - 40 ปี	33.7
	41 – 60 ปี	41.4
	มากกว่า 60 ปี	17.6
	การศึกษา	
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	40.6
	ปริญญาตรี	47.7
	ปริญญาโท	11.7
	รายได้ต่อเดือน	
	ไม่เกิน 15,000 บาท	12.8
	15,001 - 25,000 บาท	31.6
	25,001 - 35,000 บาท	35.3
	มากกว่า 35,000 บาท	20.3
	ประสบการณ์เลี้ยงนก	
	ไม่เกิน 1 ปี	7.3
	1 - 5 ปี	21.6
	6 - 10 ปี	42.3
	มากกว่า 10 ปี	28.8
	จำนวนนกที่เลี้ยง	
	1 - 5 ตัว	17.0
	6 - 10 ตัว	45.6
	มากกว่า 10 ตัว	37.4

รายการที่ใช้วัด	อัตราส่วนร้อยละ
ราคาเทียบบนกฎกฎหมาย สูง	9.7
ปานกลาง	13.0
ต่ำ	77.3
การชื้อนกที่ผิดกฎหมาย เป็นประจำ	59.0
บางครั้ง	41.0

จากตารางที่ 1 พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (92.5) อายุระหว่าง 41 - 60 ปี (41.4) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (47.7) มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 - 35,000 บาท (35.3) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงนก 6 - 10 ปี (42.3) เลี้ยงนกที่บ้านไว้ 6 - 10 ตัว (45.6) ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าราคาของนกผิดกฎหมายต่ำกว่าเมื่อเทียบกับนกที่ถูกกฎหมาย (77.3) ซึ่งผู้เลี้ยงนกปรอดหัว โขนเคราแดงที่อาศัยอำเภอเขตบางกะปิซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำ (59.0)

ตารางที่ 2 พฤติกรรมและการเข้าถึงแหล่งซื้อนกป่า

รายการที่ใช้วัด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง
พฤติกรรมนกป่า						
มีเสียงร้องไพเราะ	1	9	6.76	2.84	.34	.17
มีความตื่นตัวสูง	4	10	8.24	3.86	.09	.26
มีจิตใจนักสู้	3	10	7.79	3.12	.51	-.16
การเข้าถึงแหล่งซื้อนกป่า						
ร้านขาย	1	10	8.17	3.76	.79	.56
บ้านเพื่อน	3	9	7.46	3.26	1.07	.88
อินเทอร์เน็ต	3	9	7.59	3.37	.57	.69

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมนกป่าหรือนกที่ผิดกฎหมายที่แสดงออกโดดเด่นมากที่สุดคือ นกมีความตื่นตัวสูง (8.24 จากคะแนนเต็ม 10) รองลงมาได้แก่ มีจิตใจนึกสู้และร้องไพเราะ ลำดับท้าย (6.76) ส่วนช่องทางในการเข้าถึงแหล่งซื้อของของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ซื้อผ่านร้านขายนก (8.17 จากคะแนนเต็ม 10) รองลงมาได้แก่ช่องทางอินเทอร์เน็ต และซื้อจากบ้านเพื่อนเป็นลำดับท้าย (7.46) สรุปความได้ว่าผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ซื้อนกผ่านร้านขายนกที่เปิดผิดกฎหมาย เหตุที่ซื้อเพราะนกมีพฤติกรรมที่ตื่นตัวสูง

การตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ที่ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนก ถูกกฎหมายที่มีต่อการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย ก่อนนำข้อมูลเข้าสู่การวิเคราะห์ทางสถิติ ต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนว่ามีการละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธีหรือไม่ โดยตรวจสอบข้อสมมติ (assumptions) อย่างน้อย 4 ข้อได้แก่ การกระจายปกติตัวแปรเดียว (univariate normality) ความเป็นเส้นตรง (linearity) ความเหมือนกันของการผันแปร (homoscedasticity) ตัวแปรอิสระไม่สัมพันธ์สูง (muticollinearity) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, น.90-99) ก่อนนำไปใช้วิเคราะห์สถิติระดับกลางหรือระดับสูง (ตารางที่ 3) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทำการแปลงข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ให้เป็นตัวแปรหุ่น (dummy variable) สำหรับใช้วิเคราะห์ถดถอย (กรรณิการ์ สุขเกษม และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2558, น.16)

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ทวิระหว่างตัวแปรและสถิติพรรณนาตัวแปรที่ใช้ศึกษา

Variables	NLEGALB	DOMOGC	BEHAVIO	SOURCE	PRICEB
NLEGALB	1.00	.51	.37	.62	.26
DOMOGC		1.00	.66	.31	.19
BEHAVIO			1.00	.28	.34
SOURCE				1.00	.47
PRICES					1.00
Tolerance	-	.76	.84	.71	.78
VIF	-	1.37	1.28	1.44	1.31
K-S Test	.11	.07	.09	.07	.08

Min	1	2	1	1	1
Max	2	6	3	3	3
X	1.49	4.14	1.71	1.93	2.13
SD.	.78	1.96	.87	.79	.91
Skewness	.57	.89	-.37	.22	1.21
Kurtosis	.43	1.17	.67	-.19	.91

หมายเหตุ : Kaiser – Meyer Olkin = .632, Sig. F = .000, F test = 1.437

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยตรวจสอบตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษาพบว่าการกระจายปกติพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าที่ได้จาก K - S test พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวกระจายปกติ และเมื่อทดสอบ linearly เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการชื้อนกที่ผิดกฎหมาย (NLEGALB) ที่เป็นตัวแปรตาม (F test = 1.437 มีนัยสำคัญทางสถิติ) อีกทั้งพิจารณาจากค่า VIF และ Tolerance พบว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันสูง รวมถึงค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัวไม่เกิน .75 ค่า KMO อยู่เกณฑ์ปกติ และค่า Sig F. เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงก็ได้ค่าปกติสรุปได้ว่าภาพรวมตัวแปรที่จะใช้วิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ไม่ละเมิดข้อสมมติแต่ประการใด

การวิเคราะห์เส้นทางเพื่อหาอิทธิพลโดยรวมของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ที่มีต่อการชื้อนกที่ผิดกฎหมายเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ปรากฏสมการโครงสร้าง 1 - 4 และภาพที่ 3 ดังนี้

$$\text{DOMOGC} = f(.727 \text{ BEHAVIO} + 7.06 \text{ SOURCE} + 7.91 \text{ PRICEB} + .674 \text{ NLEGALB}) \dots (1)$$

$$R = .611 \quad R^2 = .407 \quad F = 14.136 \quad \text{Sig.F} = .000$$

$$\text{BEHAVIO} = f(.497 \text{ PRICEB} + .734 \text{ SOURCE} + .741 \text{ NLEGALB}) \dots (2)$$

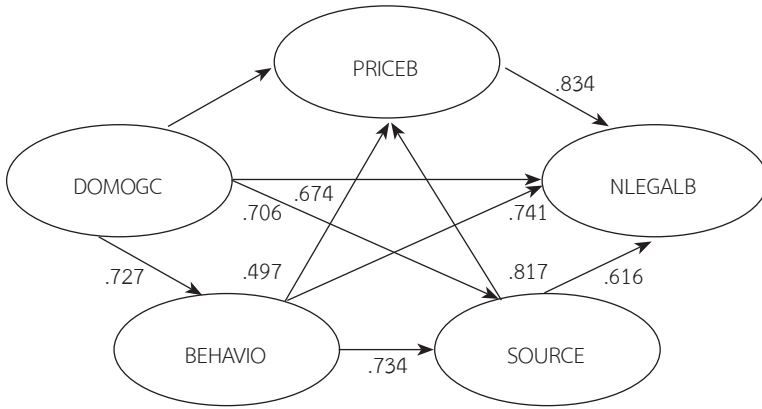
$$R = .491 \quad R^2 = .314 \quad F = 12.861 \quad \text{Sig.F} = .000$$

$$\text{SOURCE} = f(.817 \text{ PRICEB} + .616 \text{ NLEGALB}) \dots (3)$$

$$R = .564 \quad R^2 = .437 \quad F = 13.426 \quad \text{Sig.F} = .001$$

$$\text{PRICEB} = f(.834 \text{ NLEGALB}) \dots (4)$$

$$R = .517 \quad R^2 = .324 \quad F = 13.217 \quad \text{Sig.F} = .000$$

ภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ (path diagram) โดยที่ $\beta_1 = .727$, $\beta_2 = .706$, $\beta_3 = .791$, $\beta_4 = .674$, $\beta_5 = .497$, $\beta_6 = .734$, $\beta_7 = .741$, $\beta_8 = .817$, $\beta_9 = .616$, $\beta_{10} = .834$

ตารางที่ 4 อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และโดยรวมของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ที่มีต่อการซื้อนกที่มีเครื่องหมาย

อิทธิพลของตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ (DOMOGC)	.674	1.421	2.095
พฤติกรรมนก (BEHAVIO)	.741	.866	1.607
การเข้าถึงแหล่งซื้อ (SOURCE)	.616	.681	1.297
ราคาเหี้ยบนกถูกกฎหมาย (PRICEB)	.834	-	.834

หมายเหตุ : (1) อิทธิพลทางอ้อมของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อได้จาก $(.727 \times .734 \times .616) + (.706 \times .616) + (.791 \times .834) = 1.421$ และผลรวมได้จาก $.674 + 1.421 = 2.095$ (2) อิทธิพลทางอ้อมของพฤติกรรมนกได้จาก $(.734 \times .616) + (.497 \times .834) = .866$ และผลรวมได้จาก $.741 + .866 = 1.607$ และ (3) อิทธิพลทางอ้อมของการเข้าถึงแหล่งซื้อได้จาก $.817 \times .834 = .681$ และผลรวมได้จาก $.616 + .681 = 1.297$

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ที่ศึกษาสภาพทั่วไปของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิ สามารถสรุปความได้ว่า ผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายในอำเภอบางกะปิที่เกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 - 60 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 - 35,000 บาท มีประสบการณ์ในการเลี้ยงนก 6 - 10 ปี เลี้ยงนกที่บ้านไว้ 6 - 10 ตัว โดยผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าราคาของนกผิดกฎหมายต่ำกว่าเมื่อเทียบกับนกที่ถูกกฎหมาย เช่นนี้ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่อาศัยในอำเภอบางกะปิจึงซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำซึ่งการที่ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่ซื้อนกที่ผิดกฎหมายเป็นประจำเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่กระทำผิดซ้ำซากหรือกระทำความผิดบ่อยครั้งจนถือว่าติดเป็นนิสัย หากเป็นกรณีที่ผู้เลี้ยงซื้อโดยรู้ว่าเป็นการประพฤติดังปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็จัดอยู่ในประเภทผู้กระทำความผิดโดยสันดาน (Gottfredson, 1996, p.23) ผู้เลี้ยงนกกลุ่มนี้ควรปรับปรุงพฤติกรรมการซื้อขายของตนโดยประพฤติดังปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายได้กำหนดไว้กล่าวคือ ผู้เลี้ยงควรเลือกซื้อนกตามฟาร์มเพาะพันธุ์ที่ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานภาครัฐ จึงสามารถครอบครองนกที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

อย่างไรก็ดีผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงหรือนกป่าส่วนใหญ่คิดเห็นว่าพฤติกรรมของนกป่าที่แสดงออกโดดเด่น คือ มีความตื่นตัวสูง ร้องลงมาได้แก่ มีจิตเจ้านกสูง และร้องไพเราะเป็นลำดับท้าย สอดคล้องกับผลการ ศึกษาพฤติกรรมนกป่าของนักการศึกษาไทยที่ระบุว่า นกที่ได้มาจากป่าจะมีสัญชาตญาณการอยู่ในป่าหากินในที่กว้าง เมื่อนำมาเลี้ยงที่จำกัดนกจะตื่นกลัวและพยายามบินหนีตลอดเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีคนเข้าใกล้ (ตื่น ตัวสูง) โดยนกที่โตจากป่าเกือบทุกตัวจะมีจิตใจที่สู้เต็มร้อย เพราะผ่านการต่อสู้กับภัยอันตรายมากมายในธรรมชาติเพื่อรักษาชีวิต อีกทั้งนกป่าที่ถูกดักจับจากธรรมชาติมักเป็นนกหนุ่มที่ร้องเพลงได้ไพเราะตามแต่แหล่งถิ่นอาศัย (สีฟ้า ละออง, 2554) เป็นลักษณะที่โดดเด่นที่นกเพาะจากฟาร์มหรือนกที่ถูกกฎหมายไม่มี จึงเป็นที่มาประการหนึ่งของการซื้อนกที่ผิดกฎหมาย

ส่วนช่องทางในการเข้าถึงแหล่งซื้อนกของผู้ซื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ซื้อผ่านร้านขายนก ร้องลงมาได้แก่ ซื้อทางอินเทอร์เน็ตและซื้อจากบ้านเพื่อนเป็นลำดับท้าย โดยร้านขายนกดังกล่าวมีทั้งในอำเภอบางกะปิที่มีจำหน่าย 4 ร้านเป็นอย่างน้อย (ผู้จัดการออนไลน์, 2558; ตระเวนข่าวออนไลน์, 2558) รวมถึงบริเวณรอบๆ พื้นที่ที่ถูกลอบเปิดขายอีกหลายร้าน ซึ่งร้านขายนกที่เป็นแหล่งซื้อขายรายใหญ่ของกรุงเทพมหานครอยู่ที่ตลาดสวนจตุจักร (ไทยรัฐออนไลน์, 2560; มติชนออนไลน์, 2560) ส่วนการซื้อทางอินเทอร์เน็ตจะปรากฏตามเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับนกปรอดหัวโขนเคราแดง (คมชัดลึกออนไลน์, 2561) หรือตามเฟซบุ๊ก

ส่วนตัวของผู้ลักลอบขายนกผิดกฎหมาย และการซื้อจากบ้านเพื่อน ในที่นี้หมายถึงถึงบ้านเพื่อนของเพื่อน หรือบ้านเพื่อนของพรรคพวกในแวดวงที่ผ่านการแนะนำจากผู้อื่น ที่ผู้ซื้ออาจไม่รู้จึกมักคุ้นก็เป็นได้

ผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ที่ศึกษาอิทธิพลของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ พฤติกรรมนก การเข้าถึงแหล่งซื้อ ราคาเทียบนกถูกกฎหมาย ที่มีต่อการชื้อนกที่ผิดกฎหมายของผู้ซื้อในอำเภอบางกะปิ สามารถสรุปความได้ว่าราคาเทียบนกถูกกฎหมายมีอิทธิพลทางตรงมากที่สุดต่อการชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมาย หรือกล่าวอย่างง่ายได้ว่านกผิดกฎหมายซื้อขายในราคาไม่แพง อิทธิพลรองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมนก ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ และการเข้าถึงแหล่งซื้อเป็นลำดับท้าย อย่างไรก็ตาม ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อที่ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสพการณ์เลี้ยงนก และจำนวนนกที่เลี้ยง มีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อการชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงผิดกฎหมาย

การที่ราคาขายนกที่ผิดกฎหมายหรือนกป่ามีอิทธิพลทางตรงสูงต่อการที่ผู้ชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงนิยมชื้อนกผิดกฎหมายเนื่องจากนกที่ผิดกฎหมายมีต้นทุนของราคาต่ำกว่านกที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายหรือนกที่มีต้นกำเนิดจากฟาร์มเพาะเลี้ยงที่ต้องผ่านกระบวนการเลี้ยงดูจากมนุษย์ ใช้ต้นทุนสูงกว่า ส่งผลให้ราคาค่าตัวนกเกิดความแตกต่างกันพอสมควร ผู้เลี้ยงกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อยจึงนิยมชื้อนกผิดกฎหมายมาเลี้ยง สอดคล้องกับข้อมูลประชากรเป้าหมายที่เกือบครึ่งหนึ่งมีรายได้ต่อเดือนไม่ถึง 25,000 บาท และส่วนใหญ่นิยมชื้อนกป่าเป็นประจำและการที่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อที่ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสพการณ์การเลี้ยงนก และจำนวนที่เลี้ยงนก มีอิทธิพลทางอ้อมและโดยรวมเป็นอย่างมากต่อการชื้อนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่ผิดกฎหมายสามารถอธิบายแยกประเด็นได้ดังนี้

อายุหรือวัยเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน บุคคลที่มีอายุต่างกัน จะมีความรับผิดชอบ ความรอบรู้ ประสพการณ์ ความสนใจ ความคิด ภูมิภาวะด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่นเดียวกับเรื่องการศึกษาที่มีอิทธิพลทำให้คนแตกต่างกัน โดยผู้ที่ได้รับการศึกษาจะเป็นคนมีคุณภาพ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม (จริฎาภรณ์ ช่วยเรือง และชนิชา ปิยชัยนัต, 2555) เช่นนี้อายุและการศึกษาของบุคคลมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะชื้อหรือไม่ชื้อนกที่ผิดกฎหมายกล่าวคือ ผู้เลี้ยงที่จะชื้อนกที่มีวัยวุฒิและคุณวุฒิสูงจะตัดสินใจชื้อนกที่ผิดกฎหมายในระดับที่ต่ำกว่าผู้เลี้ยงที่จะชื้อนกที่มีวัยวุฒิและคุณวุฒิระดับต่ำ (Moorhouse, Balaskas, D'Cruze, & Macdonald, 2017, pp.337-345) เรื่องของรายได้ต่อเดือนที่เป็นตัวแปรประกอบเรื่องหนึ่งของลักษณะทาง

ประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลทั้งทางอ้อมและผลรวมต่อการชื้อนบกพรอดหัวโชนเคราแดงที่ผิดกฎหมายของกลุ่มประชากรเป้าหมายพบว่าไม่มีนัยสำคัญมากนัก เนื่องจากผู้ชื้อนบกพรอดหัวโชนเคราแดงผิดกฎหมายทั้งที่มีรายได้ต่อเดือนไม่สูง (ไม่เกิน 15,000 บาท) หรือมีรายได้ต่อเดือนสูง (มากกว่า 35,000 บาท) นิยมชื้อนบกที่ผิดกฎหมายไม่แตกต่างกัน โดยให้เหตุผลที่สอดคล้องกันว่าตัวละ 200 - 300 บาท หากชื้อก็ไมกระทบกับค่าใช้จ่ายประจำเดือนของตนหรือครอบครัว

ประเด็นที่น่าสนใจเรื่องประสบการณ์ในการเลี้ยงและจำนวนที่เลี้ยงของผู้ชื้อนบกพรอดหัวโชนที่ผิดกฎหมาย พบว่า ผู้ชื้อนบกผิดกฎหมายที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงมากกว่า 6 ปี และมีจำนวนนกที่เลี้ยงในบ้านพักอาศัยมากกว่าตั้งแต่ 6 ตัวขึ้นไป จะมีความต้องการชื้อนบกผิดกฎหมายมากกว่าผู้ชื้อนบกผิดกฎหมายที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงต่ำกว่า 6 ปี และมีจำนวนนกที่เลี้ยงในบ้านพักอาศัย 1 - 5 ตัว เหตุเพราะนกผิดกฎหมายที่ชื้อส่วนใหญ่จะเป็นนกป่าที่ไม่เชื่องกับผู้คน จะคืนมากขณะที่คนเข้าใกล้กรงไม่กล้าร้องฝึกฝนให้นกชื้อได้ยาก จึงไม่เป็นที่นิยมกับกลุ่มผู้ชื้อที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงไม่มากนัก ขณะที่เรื่องจำนวนนกที่เลี้ยงที่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจชื้อนบกผิดกฎหมายโดยผู้ชื้อหลายรายให้ความเห็นตรงกันว่าชื้อเพื่อเลี้ยงไว้เป็นทางเลือกโดยนกผิดกฎหมายที่ชื้อไม่ต้องพิถีพิถันกับการเลี้ยงเชกเช่นนกที่เกิดจากฟาร์มเพาะพันธุ์ หากจะต้องเลี้ยงนกเพิ่มก็ไม่มีปัญหา อย่างมากก็เพิ่มกล้วยวันละลูกเท่านั้น และหากนกที่ชื้อตายก็ไม่เสียดายนกเพราะเป็นนกป่าที่ชื้อมาในราคาไม่สูง

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าราคาของนกที่ผิดกฎหมายเมื่อเทียบกับนกที่ถูกต้องตามกฎหมายจะมีอิทธิพลทางตรงสูงและเป็นที่ดึงดูดความสนใจต่อการตัดสินใจชื้อก็ตาม แต่สิ่งสำคัญที่ผู้ชื้อควรต้องตระหนักคือ ผู้ครอบครองนกประเภทนี้มีความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฐานฝ่าฝืนมาตรา 19 ซึ่งมีบทกำหนดโทษมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นนี้ก่อนที่ผู้เลี้ยงตัดสินใจชื้อนบกพรอดหัวโชนเคราแดงผิดกฎหมายควรพิจารณาอย่างรอบคอบผ่านกระบวนการตัดสินใจชื้อที่ประกอบด้วย (1) การรับรู้ปัญหา (2) การค้นหาข้อมูล (3) การประเมินผลทางเลือก (4) การตัดสินใจชื้อ (Sumi, & Kabir, 2010, pp.2-9) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ชื้อนบกผิดกฎหมายที่ยังอายุและประสบการณ์ไม่มากหรือมีระดับการศึกษาไม่สูง จำต้องพิจารณาอย่างมากด้วยความถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจชื้อนบกประเภทนี้

กรณีผู้เลี้ยงเคยชื้อนบกผิดกฎหมายและปัจจุบันได้ครอบครองอยู่ สามารถสอบถามข้อมูลในการขอยื่นคำขออนุญาตครอบครองสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

พ.ศ.2535 (แบบ สป.9 และแบบ สป.14) เพื่อรับใบอนุญาตการครอบครอง (สป.15) โดยผู้อยู่กรุงเทพมหานครติดต่อที่สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่ากรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ส่วนผู้อยู่ท้องที่อื่นติดต่อที่สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ ตามสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่านั้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2551)

บรรณานุกรม

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2552). *การเพาะขยายพันธุ์นกปรอดหัวโขนเคราแดงของภาคเอกชน*. ผลงานวิจัยและรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประจำปี 2552. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- กรรณิการ์ สุขเกษม และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). *คู่มือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ATLAS.ti สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- คมชัดลึกออนไลน์. (2561). *บุกจับร้านลอบขายนกกรงหัวจุก 100 ตัว*. สืบค้นจาก <http://www.komchadluek.net/news/crime/310472>
- จตุจักรสัตว์เลี้ยวออนไลน์. (2555). *ขายลูกบ๊องนกกรงหัวจุก*. สืบค้นจาก http://www.jjpetonline.com/pet_detail.php?post_no=5936
- จริยาภรณ์ ช่วยเรือง และชนิชา ปิยขันธ์. (2555). *พฤติกรรมการเล่นและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสุขจากการเลี้ยงนกกรงหัวจุกของผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลนาชุมเห็ด อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะวิทยาการจัดการ, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป.
- ตระเวนข่าวออนไลน์. (2558). *ตำรวจรวบแก๊งลักทรัพย์นกกรงหัวจุกของย่านรามคำแหง*. สืบค้นจาก <http://www.patrolnews.net/crime/ตำรวจ-รวบแก๊งค์ลักทรัพย์.html>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2560). *กรมอุทยานฯ บุกจับค้ายนกกรงหัวจุก ตลาดนัดสวนจตุจักร*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/521469>
- ผู้จัดการออนไลน์. (2558). *ป.บุกรวบแก๊งขโมย “นกกรงหัวจุก”*. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?NewsID=9580000131790>
- พิชศาล พันธุ์วัฒนา. (2557). *นกกรงหัวจุกและการใช้ประโยชน์เพื่อชุมชนสัมพันธ์ของตำราวจนภาคใต้*. [The Red - Whiskered Bulbul and their uses for police community relations in Southern Thailand]. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*, 12(2), 105-111.

- มติชนออนไลน์. (2560). *เหยี่ยวดวงลวยจับนกปรอดหัวจุก*. สืบค้นจาก https://www.technologychaoban.com/uncategorized/article_19398
- ราชกิจจานุเบกษา. (2535). *พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535*. หน้า 1 เล่ม 119 ตอน 15.
- ราชกิจจานุเบกษา (2551). *กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขอและออกใบอนุญาตในการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง การครอบครองและการนำเคลื่อนที่เพื่อการค้าสัตว์ป่าคุ้มครองและซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง และการค้าสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครองและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ.2551*. เล่ม 125 ตอนที่ 23ก.
- สีฟ้า ละออง. (2554). *การแพร่กระจายของนกปรอดหัวโขนในพื้นที่อนุรักษ์ของประเทศไทย*. ผลงานวิจัยและรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประจำปี 2553.(รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). *การสร้างมาตรฐานวัดสำหรับการวิจัยที่ถูกต้องและได้มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า. (2554). *การเลี้ยงนกกรงหัวจุก*. สืบค้นจาก www.dnp.go.th/complain/notify/files/159_121125562554030002.pdf
- Agarwal, J., Osiyevskyy, O., & Feldman, P.M. (2015). Corporate reputation measurement: Alternative factor structures, nomological validity & organizational outcomes. *Journal of business ethics*, 130(2), 485-506.
- Arthur, W., Day, E. A., McNelly, T. L., & Edens, P. S. (2006). A meta-analysis of the criterion-related validity of assessment center dimensions. *Personnel Psychology*, 56, 125-154.
- Besnoy, K. D., Dantzler, J., Besnoy, L. R., & Byrne, C. (2016). Using exploratory and confirmatory factor analysis to measure construct validity of the traits, aptitudes, and behaviors scale (TABs). *Journal for the Education of the Gifted*, 39(1), 3-22.

- Caspar, R. (2016). *Cross-Cultural Survey Guideline: Pretesting*. Retrieved from http://www.ccsr.isr.umich.edu/images%5cpdfs%5CCCCSG_Pretesting.pdf
- Engellant, K.A., Holland, D.D., & Piper, R.T. (2016). Assessing convergent and discriminant validity of the motivation construct for the technology integration education (TIE) model. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 16(1), 37-50.
- Gogtay, N.J. & U.M. Thatte. (2017). Principles of correlation analysis. *Journal of the association of physicians of India*, 65, 78-81. Retrieved from http://www.japi.org/march_2017/12_sfr_principles_of_correlation.pdf
- Gottfredson, L.S. (1996). *Gottfredson's theory of circumscription and compromise*. Retrieved from www1.udel.edu/educ/gottfredson/reprints/1996CCtheory.pdf
- Haubl, G., & Trifts, V. (1999). *Consumer decision making in online shopping environments: The effects of interactive decision aids*. Retrieved from www.haas.berkeley.edu/courses/spring2000/BA269D/Haubltrifts00.pdf
- Kamtajeja, S., Sitasuwan, N., Chomdej, S., & Mennill, D.J. (2012). Species-distinctiveness in the vocal behaviour of six sympatric bulbuls (genus *Pycnonotus*) in South-East Asia. *Journal compilation BirdLife Australia*, 31-43.
- Lafave, L., Tyminski, S., Riege, T., Hoy, D., & Dexter, B. (2015). Content Validity for a Child Care Self-assessment Tool: Creating Healthy Eating Environments Scale (CHEERS). *Canadian journal of dietetic practice and research*, 77(2), 89-92.
- Mesa, J.M., Chica, D.A.G., Duquia, R.P., Bonamigo, R.R., & Bastos, J.L. (2016). Sampling: how to select participants in my research study?. *An Bras Dermatol*, 91(3), 326-330.

- Moorhouse, T.P., Balaskas, M., D'Cruze, N.C., & Macdonald, D.W. (2017). Information could reduce consumer demand for exotic pets. *Conservation Letters*, 10(3), 337–345.
- Resch, J., Driscoll, A., McCaffrey, N., Brown, C., Ferrara, M.S., & Macciocchi, S. (2013). ImPact test-retest reliability: Reliably unreliable?. *Journal of athletic training*, 48(4), 506-511.
- Sato, T., & Ikeda, N. (2015). Test-taker perception of what test items measure: a potential impact of face validity on student learning. *Language testing in Asia*, 5(10), 1-16.
- Sumi, R.S., & Kabir, G. (2010). Analytical hierarchy process for higher effectiveness of buyer decision process. *Global Journal of Management and Business Research*, 10(2), 2-9.

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
The academic administration model based on philosophy
of sufficiency economy elementary schools under the jurisdiction
of the Loei Provincial Education Office.

สุบัน ประทุมทอง¹

บทที่ 2

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อได้ดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ผู้ร่วมวิจัยทั้งหมดประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่มีการวัดค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาแล้วสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นกล่าวโดยสรุปคือ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2 รูปแบบการบริหารงานที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนหลัก จำนวน 7 ขั้นตอน และผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ครอบคลุมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบ, การพัฒนา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เลขที่ 6/999
ช.พหลโยธิน 52 ถ.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220, 0935431832,
wm.oad11@gmail.com

Abstract

This work used several research methods in order to study the state of academic administration in accordance with philosophy of sufficiency economy, to develop the model of academic administration according to philosophy of sufficiency economy, and to evaluate the academic management model according to philosophy of sufficiency economy. All of the objectives were implemented in elementary schools under Loei Provincial Education Office. All 380 participants were school administrators, supervisors, teachers and educational personnel. The research tools in the study were questionnaire and in-depth interview, and content validity of both was also evaluated. Statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The research results revealed several interesting points. In summary, first of all, the current state of academic administration based on the philosophy of sufficiency economy in elementary schools under the jurisdiction of the Loei Provincial Education Office had the overall performance at a high level in all aspects. Secondly, the developed model for academic management consisted of seven main functions, i.e., Finally, evaluation of the model showed that it was practical and useful at high level.

Keywords : Model, Development, Philosophy of sufficiency economy, Loei Provincial Education Office

ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนเป็นหน่วยการบริหารศึกษาสำคัญที่จะต้องปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ที่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาโดยการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้บรรลุตามเป้าประสงค์และผู้ที่นำพาองค์กรบริหารงานโรงเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญ ในออกแบบการวางแผนบริหารสถานศึกษา สร้างประสิทธิภาพในการบริหารงาน จำเป็นที่ต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาซึ่งจะนำไปสู่การได้มาซึ่งรูปแบบการวางแผนบริหารงานของสถานศึกษา

ในแต่ละแห่งรูปแบบการวางแผนบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีระบบการบริหารจัดการที่กระจายอำนาจสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จำเป็นที่ต้องมีรูปแบบในการวางแผนระบบการจัดการที่ดี จึงจะสามารถ พัฒนางองค์กรไปสู่เป้าหมายวัตถุประสงค์ พันธกิจของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 โดยมุ่งพัฒนา ให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.7) หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ได้มีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ และนำมาบูรณาการ ในการบริหารจัดการด้านงานวิชาการโดยเฉพาะด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้บรรลุมุ่งหมายของหลักสูตรจึงได้กำหนดนโยบายให้มีการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในทุกระดับ ประกอบด้วย 1) สถานศึกษา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ชุมชน ผู้ปกครองดำเนินชีวิตและมีการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) การนำนโยบาย การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแผนดำเนินงานหลักยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ 2) ด้านการนำสู่การปฏิบัติ โดยนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนและการบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) ด้านประสานงานร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางศาสนาให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) ด้านการติดตาม ประเมินผล โดยการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดนักเรียน นักศึกษา บุคลากร ตลอดจนประชาชน ที่รับบริการให้เกิดความรู้ที่กระจ่างชัดและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ในการจัดการเรียนการสอน ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต1, 2552)

รัฐบาลไทยยุคปัจจุบันได้นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และนำมาเป็นกรอบในการปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 11 ด้านจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพ และความสำเร็จของการจัดการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนได้นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ แต่การดำเนินการในแต่ละโรงเรียน มีแนวดำเนินการที่แตกต่างกันไป เนื่องจากยังขาดรูปแบบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการจะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดีขึ้น จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ คุณภาพการศึกษา และคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียนผู้วิจัยเชื่อว่าถ้าโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมและชัดเจนสามารถนำองค์ความรู้ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของนักเรียนเป็นไปได้ตามมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ภายใต้หลักการ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการบริหารงานวิชาการทุกชั้นตอน

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย หมายถึง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน โดยอาศัยความรู้และยึดคุณธรรมในการบริหารงาน ทั้ง 7 ด้าน คือ

1. การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและยึดความรู้ มีความตระหนักในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการวางแผนงานวิชาการให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้ มีความตระหนัก ในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้ มีความตระหนัก ในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

4. การวัดผล และประเมินผล หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้ มีความตระหนัก ในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการวัดผลและประเมินผล ให้ได้มาตรฐานตรงตามสภาพจริงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้มีความตระหนัก ในคุณธรรมโดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นข้อมูล การจัดหาแหล่งเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณความมีเหตุผลมีภูมิคุ้มกันและยึดความรู้มีความตระหนักในคุณธรรมโดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

7. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและยึดความรู้ มีความตระหนักในคุณธรรมโดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ความถูกต้อง หมายถึง ถูกต้องตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางระเบียบการบริหารงานของทางราชการ

ความเหมาะสม หมายถึง เหมาะสมในการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการไปใช้ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อมของชุมชน สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ความเป็นไปได้ หมายถึง สามารถนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปบริหารจัดการในสถานศึกษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีความประหยัดและคุ้มค่าสำหรับการนำไปใช้

ความเป็นประโยชน์ หมายถึง การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้สำหรับการบริหารงานวิชาการ จะช่วยให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ประหยัด และผู้วิจัยได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ขอบเขตด้านระยะเวลา ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ขอบเขตด้านพื้นที่ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและหลักการบริหารวิชาการของหน่วยงานและนักวิชาการ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือของกระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/หรือของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ที่ได้ระบุขอบเขตการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่อง 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การวัดผลและประเมินผล 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การแนะแนวการศึกษา

2. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.3-4) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล

สรุปจากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยงานและนักวิชาการดังกล่าว การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการดำเนินงานในเรื่อง 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การวัดผลและประเมินผล 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ 7) การแนะแนวการศึกษา

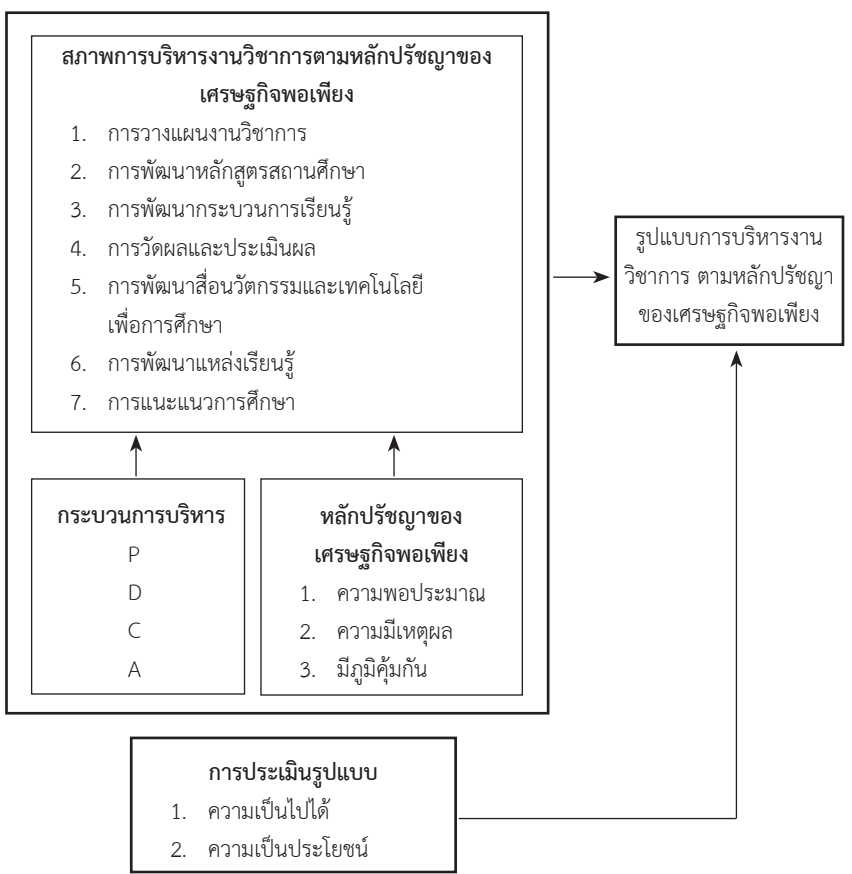
3. กระบวนการบริหารงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming 1995, p.12) ที่ได้กล่าวถึง การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพประกอบด้วยงานหลัก 4 ประการคือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Action)

4. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นข้อสรุปของประคินันท์ อุปรมย์ (2551, น.14) ที่ได้สรุปหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงคิดและสามารถนำไปปฏิบัติได้ประกอบด้วยหลัก 3 ประการคือ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง

5. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Stufflebeam (1997) อ้างอิงใน ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, น.10) ที่ได้กล่าวถึงการประเมินโครงการทางการศึกษาไว้ว่าอาจประเมินได้ใน 4 ด้าน คือ 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ และ 4) ความเป็นประโยชน์

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัย
ในภาพประกอบ 1

**กรอบแนวคิดรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย**

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนตามวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเป็น 3 ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 จำแนกตามวิธีการศึกษา ดังนี้ 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มที่ใช้ในการวิจัย (ผู้ตอบแบบสอบถาม) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 175 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียงจำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 175 คนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 1.2 ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยจำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียงจำนวน 5 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 คน ได้มาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ในการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้ 1. นำผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ศึกษาไว้แล้วในบทที่ 2 แล้วนำผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการยกร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย 2. ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาและหัวหน้าส่วนราชการที่มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ดำเนินการดังนี้ 1. ประเมินโดยการใช้แบบประเมิน 2. ประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 1. การประเมินโดยการใช้แบบประเมิน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (ผู้ตอบแบบสอบถาม) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน ศึกษาในเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 175 คน ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 30 คน ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 175 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 2. ประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน ศึกษาในเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 5 คน ศึกษาในเทศก์ ที่รับผิดชอบโครงการ

สถานศึกษาพอเพียง จำนวน 5 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 15 คน ได้มาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า

ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษา ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการวางแผนงานวิชาการตามลำดับ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับโดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกันคือเน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณมีเหตุผลและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเอง และสังคมสร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ โดยที่รายละเอียดของวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติจะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยมีความตระหนักเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำมาขับเคลื่อนในหน่วยงานและประยุกต์ใช้ในระบบของการทำงานตลอดจนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ประกอบด้วยภารกิจหลัก 7 ดังนี้ 1. โครงสร้างการบริหารมีสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม 2. การวางแผนการบริหารงานวิชาการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 3. การพัฒนานุเคราะห์ยกย่องเชิดชูเกียรติครู 4. การอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 5. การสร้างความร่วมมือ

ในหน่วยงาน ชุมชนและนอกองค์กร 6. การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน และ 7. สรุปผลการปฏิบัติงาน การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน สามารถนำรูปแบบที่ได้ไปใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการในสถานศึกษาได้ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมิน พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ครอบคลุมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จึงเชื่อได้ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำไปใช้ได้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา แสดงให้เห็นว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับและทุกสาขา โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ โดยที่รายละเอียดของวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติจะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย มีความตระหนักเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาขับเคลื่อนในหน่วยงานและประยุกต์ใช้ในระบบของการทำงาน มีการจัดสรรกำลังคนให้เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับองค์กร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะความสามารถที่หลากหลาย มีการถ่ายทอด นโยบายให้ความรู้และเสริมสร้างปลูกฝังแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังกล่าว สอดคล้องกับ (สุรินทร์ ภูสิงห์, 2552, น.3-4) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปได้ว่าผู้บริหารและครู และนักเรียนต้องมีความรู้ตระหนักและเห็นความสำคัญของ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารและครู จะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารการศึกษาโดยมุ่งประโยชน์สูงสุดที่นักเรียน และให้ความสำคัญกับชุมชน

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ประกอบด้วยภารกิจหลัก 7 ประการ ดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารมีสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม
2. การวางแผนการบริหารงานวิชาการ จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
3. การพัฒนาบุคลากรยกย่องเชิดชูเกียรติครู
4. การอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
5. การสร้างความร่วมมือในหน่วยงาน ชุมชน และนอกองค์กร
6. การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน และ
7. สรุปผลการปฏิบัติงาน

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการ การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเชื่อได้ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำไปใช้ได้

ทั้งนี้ ในการดำเนินเพื่อให้การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ให้สามารถพึ่งตนเองได้เกิดความพอมีพอกิน พอมี พอใช้ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวเองและมีคุณธรรม เป็นกรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ที่ได้สรุปแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาว่า 1) ควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติมวัสดุทัศนเป่าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก ตลอดจนการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) ควรจัดบรรยากาศ

และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเื้อื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เื้อื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา 5) สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน 6) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษา ควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยติดตาม และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ และกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา และ 7) การจัดให้มีการสรุปรายงานผลการดำเนินการทั้งการรายงานภายในและรายงานต่อสาธารณชน และหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ที่มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดังนั้น ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยไปใช้สามารถประยุกต์ใช้ซึ่งอาจจะประยุกต์ใช้กับบริบท ของสถานศึกษานั้น โดยพิจารณาจากขนาดสถานศึกษา จำนวน และความพร้อมของบุคลากร จำนวนนักเรียน และงบประมาณ
2. สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ดังกล่าวไปใช้พิจารณาในจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำรูปแบบนี้ไปกำหนดกลยุทธ์หรือกำหนดแนวทางในการปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม
3. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยไปใช้ควรศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบ และความหมายของรูปแบบการบริหารจัดการ

การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความเข้าใจโดยละเอียดในทุกประเด็นเนื้อหา ก่อนนำมาใช้ในสถานการณ์จริง

4. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยไปใช้ ควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี.โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. ปีงบประมาณ 2552. กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ. ประดินันท์ อูปรมย์. (2551). *สร้างพลังทีมงานตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. นนทบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อสารกรุงเทพฯ . สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- ศิริชัย กาญจนาวาสี. (2550). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2546). *การเข้าถึงความหมายขององค์กร*. กรุงเทพฯ. อัดสำเนา.
- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1. (2552). *การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*.
- Deming,Edward W. (1995). *Out oftheCrisis*. USA:The Massachusctts In statute of Technology Centerfor Advanced.

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงาน
ของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

The relationship between quality of work life and work motivation
of the police officers in the royal police cadet academy

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หญิง ดร.ศิริพร นุชสำเนียง¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก วรวุฒิ ชุมวรรฐายี²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจและเพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานที่สามารถร่วมกัน พยากรณ์แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 231 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 11 คนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$) ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้รับคำตอบแทนค่อนข้างน้อย แต่พอใจกับสวัสดิการบ้านพัก สาธารณูปโภค การตรวจสุขภาพประจำปี สวัสดิการอาหารเช้าและอาหารกลางวัน คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=0.560^{**}$) ตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความมั่นคงและความก้าวหน้า การมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม ความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม และคำตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจเท่ากับ 0.649 ($R^2 = 0.649$)

¹ อาจารย์ (สบ 3) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 ต.สามพราน อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110, siriporn007@yahoo.com

² อาจารย์ (สบ 4) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 ต.สามพราน อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110, wut112@hotmail.com

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ข้าราชการตำรวจโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

Abstract

The objectives of this research were to study the level of quality of work life of the police officers in the royal police cadet academy, to study the relationship between quality of work life and work motivation of them, and to study the quality of work life that could be able to predict work motivation of the policemen. The data were collected using questionnaires from the samples of 231 police officers. The randomly selected with multistage random sampling from all of the police officers working at the royal police cadet academy. In addition, qualitative data were collected using in-depth interviews from eleven police officers. The obtained data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation, and stepwise multiple regression analysis. The results of this study showed that the police officers in the royal police cadet academy had a moderate level of quality of work life ($\bar{X} = 3.42$). The results of in-depth interviews showed that the police officers in the royal police cadet academy had relatively low compensation. But they satisfied with welfare house, public utility, annual health check up, breakfast and lunch welfare. Moreover, the relationship between quality of work life and work motivation of the police officers in the royal police cadet academy was significantly positive at the 0.01 level of significance ($r = 0.560^{**}$). Finally, the variables could significantly predicted work motivation of the police officers in the royal police cadet academy at the .05 level such as growth and security, social integration, social relevance, and adequate and fair compensation accounted for 64.90 percentage of the variation. ($R^2 = 0.649$)

Keywords : Quality of work life, Work motivation, Police officer, Royal police cadet academy

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐยุคใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital) เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการและจังหวัดซึ่งจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ.2551 ในมาตรา 34 บัญญัติไว้ว่า “การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า โดยให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ คุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” และมาตรา 72 บัญญัติว่า “ให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิตมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” จะเห็นได้ว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุด ในองค์กรเพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่ทำให้ทรัพยากรอื่นมีคุณค่า จึงเปรียบมนุษย์เป็นดังหัวใจหลักขององค์กร โดยผลงานที่ออกมาจากทรัพยากรมนุษย์จะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการทำงานของทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักซึ่งแรงจูงใจในการทำงานจะทำให้เกิดความกระตือรือร้นและความปรารถนาที่จะทำให้งานดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปตามแผนงานและเป้าหมายขององค์กร

คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำงาน ในปัจจุบัน เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ เป็นต้นทุนทางสังคมที่มีคุณค่า ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ต้องเข้าสู่ระบบการทำงาน ต้องทำงานเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้และตอบสนองความต้องการพื้นฐาน เมื่อคนต้องทำงานในที่ทำงานเป็นส่วนใหญ่ จึงควรมีสถานะที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้เกิดความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความรู้สึกมั่นคงทั้งสุขภาวะทางกายสุขภาวะทางอารมณ์ สุขภาวะทางจิตวิญญาณและสุขภาวะทางสังคม คุณภาพชีวิตการทำงานมีผลต่อการทำงานมาก กล่าวคือทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่องาน และทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมในเรื่องสุขภาพจิต ช่วยให้เจริญก้าวหน้า มีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพขององค์กร และยังช่วยลดปัญหาการขาดงาน การลาออก ลดอุบัติเหตุ และส่งเสริมให้ได้ผลผลิตและการบริการที่ดีทั้งคุณภาพและปริมาณ (กองสวัสดิการแรงงาน, 2547: 12) คุณภาพชีวิตการทำงานมีปัจจัยพื้นฐานมาจากสภาพการดำรงชีวิตที่ดี องค์ประกอบของตัวกำหนดคุณภาพชีวิตการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ทั้งความรู้สึกที่เกิดจากความพึงพอใจในการทำงานและขวัญของผู้ปฏิบัติงาน อันเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร โดยคุณภาพชีวิตการทำงานสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามลักษณะขององค์การหรือความคาดหวังของคนที่ทำงาน ในองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป จากการที่องค์กรมีบุคลากรที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี

เท่ากับเป็นการสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพของงานและทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุข (Holley and Kenneth, 1983)

แรงจูงใจในการทำงานก็เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างแรงขับเคลื่อนในการทำงานของบุคลากร หากบุคลากรได้รับแรงจูงใจในการทำงานที่ดี พวกเขาจะใช้ความสามารถในการทำงานสูงถึงร้อยละ 80 - 90 และการจูงใจในการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร ตามปกติเรามีสมาธิความสามารถในการทำสิ่งต่างๆ ได้หลายอย่างหรือมีพฤติกรรมแตกต่างกัน แต่พฤติกรรมเหล่านี้จะแสดงออกเพียงบางโอกาสเท่านั้น ดังนั้น สิ่งที่จะผลักดันเอาความสามารถของบุคลากรออกมาได้นั้นก็คือ แรงจูงใจ เพราะฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าแรงจูงใจในการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากร เนื่องจากแรงจูงใจในการทำงานเป็นการสร้างและผลักดันให้บุคลากรได้แสดงความสามารถออกมาเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ (ญาณิณี รัตตกุล, 2554)

การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงาน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นกับทุกองค์กร การที่บุคคลในองค์กรมีคุณภาพชีวิตการทำงานและมีแรงจูงใจในการทำงานมากเท่าใดนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งทั้งคุณภาพชีวิตการทำงานและแรงจูงใจในการทำงานต่างก็ส่งผลต่อพฤติกรรมในการทำงานและส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงาน จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาว่าคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความต้องการของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตการทำงานและมีแรงจูงใจในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร

โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิชาชีพตำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรในวิชาชีพตำรวจ ตามความต้องการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน การวิจัย การฝึกอบรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยเน้นทักษะความเชี่ยวชาญด้านการบังคับใช้กฎหมายและวิชาชีพตำรวจเป็นสำคัญ ซึ่งในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนั้นมีลักษณะงานที่หลากหลาย เช่น งานอำนวยการ งานปกครอง บังคับบัญชา งานฝึกอบรม งานบริการการศึกษา และงานด้านวิชาการ เป็นต้น ซึ่งลักษณะงานดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดจากการทำงานโดยความเครียดที่เกิดขึ้นหากอยู่ในระดับที่รุนแรงจะทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงจนถึงขั้นวิกฤติ ไม่รับรู้ความจริง ซึมเศร้า ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ซึ่งความเครียดที่เกิดขึ้นกับมนุษย์เป็นระยะเวลาอันยาวนานอาจทำให้เกิด

โรคทางกายได้หลายโรค เช่น โรคหัวใจ โรคกระเพาะอาหาร โรคความดันโลหิตสูง และโรคอื่น ๆ อีกมากมาย อันจะเป็นผลกระทบต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิตประจำวัน ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจแสดงออกมาในรูปของอัตราการลาออก อัตราการป่วย สาย ลา ขาด และการขอแต่งตั้งโยกย้าย นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานของบุคลากรและขององค์กรอีกด้วย ซึ่งในส่วนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า มีข้าราชการตำรวจระดับสารวัตร-รองผู้บังคับการ ขอย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียน 17 คน ย้ายออกนอกหน่วย 8 คน ระดับผู้บังคับหมู่-รองสารวัตร ขอย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียน 29 คน ย้ายออกนอกหน่วย 28 คน (ฝ่ายบริหารงานบุคคล กองบังคับการอำนวยการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2559) จะเห็นได้ว่าในรอบปีที่ผ่านมา มีข้าราชการตำรวจ ขอย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียนและขอย้ายออกนอกหน่วยจำนวนมาก นอกจากนั้นนโยบายการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจในส่วนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจไม่มีหลักการที่แน่นอน เมื่อเวลาผ่านไปมักจะมีการขอโยกย้ายกลับภูมิลำเนาโดยไม่มีบุคลากรมาทดแทน ทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรมาโดยตลอด ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการพัฒนาบุคลากร และการสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งระบบการจัดสวัสดิการต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านเทคนิคขาดแรงจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ประจำของข้าราชการตำรวจ ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ (แผนพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2559-2562)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจประสบความสำเร็จในการทำงาน สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บังคับบัญชาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานให้กับข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจ มีความเต็มใจยินดีที่จะปฏิบัติงาน มีความผูกพันต่อองค์การ ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
3. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานที่สามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง
2. คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
3. คุณภาพชีวิตการทำงานสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

นิยามศัพท์

คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง สภาพการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และมีความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจในการทำงานและชีวิตมีคุณค่าจากการทำงาน โดยได้รับการยอมรับจากสังคม มีความผูกพันกับงาน มีแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อเงินเดือนและผลประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน ได้แก่ เบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานล่วงเวลา (Over time) และเงินประจำตำแหน่งเพียงพอกับมาตรฐานการดำรงชีวิต รู้สึกว่ามีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบและมีความเป็นธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม สถานที่ทำงานไม่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและไม่เสี่ยงอันตราย โดยพิจารณาจากสถานที่ทำงานมีความสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก การจัดโต๊ะเก้าอี้เป็นระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อการปฏิบัติงาน และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันอุบัติเหตุและวินาศภัย

การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อโอกาสได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำงานโดยการศึกษาต่อ การฝึกอบรม และดูงาน ซึ่งมีผลต่อความรู้สึก มีคุณค่าในตนเอง และพิจารณาจากลักษณะงานที่ปฏิบัติที่ผู้ปฏิบัติมีอิสระในการตัดสินใจ การสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน งานที่ได้ใช้ทักษะความรู้ความสามารถหลายอย่างในการทำงานงานที่มีความท้าทาย และผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงศักยภาพในการทำงาน

ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อโอกาสได้รับการเตรียมความรู้และทักษะเพื่อตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น ความเชื่อมั่นที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน และความเหมาะสมของการโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร

การมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา โดยคำนึงถึงความสำเร็จของงานเป็นหลัก และการได้รับการยอมรับหรือรู้สึกว่าคุณค่าตนมีความสำคัญในการปฏิบัติงาน สถานที่ทำงานมีบรรยากาศของความเป็นมิตร มีความอบอุ่น เอื้ออาทรต่อกัน ปราศจากการแบ่งแยกหมู่เหล่า การได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน การให้เกียรติและการเคารพต่อการแสดงความคิดเห็นเพื่อการทำงานร่วมกันเป็นทีม มุ่งเน้นการเสริมสร้างความสามัคคี มีการประสานการทำงานและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้บุคลากรทุกคนรับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึงทำให้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ

ความมีระเบียบกฎเกณฑ์และความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อความความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งต้องเป็นไปอย่างยุติธรรม โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักความรู้ความสามารถและหลักอาวุโส ซึ่งปราศจากความลำเอียงของผู้บังคับบัญชา รวมทั้งสิทธิในการแสดงความคิดเห็นการเคารพในสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่มีการก้าวท้าวในเรื่องส่วนตัว

ความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อความสมดุลของช่วงเวลาในการทำงานกับช่วงเวลาในการดำเนินชีวิต โดยมีการวางแผนเวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม และมีช่วงเวลาที่ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีการแบ่งเวลาให้กับตนเองและครอบครัวมีเวลาพบปะสังสรรค์กับญาติพี่น้องและเพื่อนฝูง รวมทั้ง มีเวลาว่างที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ

ความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม หมายถึง การรับรู้ของข้าราชการตำรวจที่มีต่อกิจกรรมหรืองานที่ปฏิบัติที่มีความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม และการทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การทำงานร่วมกันหรือการช่วยเหลือกัน ตลอดจนการให้บริการด้านอื่นๆ ที่ทำให้รู้สึกว่าคุณค่าของตนเองได้ทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ อันส่งผลให้บุคลากรเกิดความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

แรงจูงใจในการทำงาน หมายถึง องค์ประกอบที่เป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะการทำงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจูงใจและประสิทธิภาพในการทำงาน โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่ข้าราชการตำรวจสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา รู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อการทำงานสำเร็จจะเกิดความรู้สึกพอใจปลาบปลื้มใจ และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จขององค์การ

การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับความไว้วางใจ การได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้อาจอยู่ในรูปแบบของการยกย่องชมเชย การแสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ

ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจ มีความหลากหลาย ไม่ซ้ำซากจำเจ เป็นงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นงานที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ มีอิสระในการทำงาน สามารถทำงานได้เสร็จสิ้นเพียงลำพังผู้เดียว โดยปริมาณงานมีความเหมาะสมกับบุคลากร

ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานที่มีความสำคัญ เป็นงานที่ทำหายความสามารถ และมีอำนาจในงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่

ความก้าวหน้า หมายถึง การมีโอกาสดำเนินการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น และการมีโอกาสดำเนินการแต่งตั้งโยกย้ายอย่างเท่าเทียมกัน

ข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หมายถึง ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปี พ.ศ.2560

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
3. สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บังคับบัญชาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
4. ผลที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาการบริหารงานตำรวจ

ขอบเขตของการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ขอบเขตด้านประชากร

1. ศึกษาและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 231 คน
2. ศึกษาและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลักข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 11 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลาการทําวิจัย

12 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2559 ถึง เดือนกันยายน 2560

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

1. ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงาน
2. ประโยชน์ของการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน
3. องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน
4. แนวทางในการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงาน

1. ความหมายของแรงจูงใจในการทำงาน
2. กระบวนการเกิดแรงจูงใจ
3. ความสำคัญของแรงจูงใจ
4. ทฤษฎีแรงจูงใจ

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นการวิจัยผสมระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามที่ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 231 คน โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ชั้นยศ หน่วยงานที่สังกัด และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนาและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของสูตรรัตน์ ครุฑสีก (2557) โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา มีข้อคำถามจำนวน 34 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของขวัญพจน์ ยังประภาฤดี (2554) โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของสูตรรัตน์ ครุฑสีก (2557) และแบบสอบถามแรงจูงใจในการทำงานของขวัญพจน์ ยังประภาฤดี (2554) โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงาน จำนวน 10 ข้อ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนในการทดสอบดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ออกแบบและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง คือ กลุ่มข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 30 คน ผู้วิจัยทดสอบเครื่องมือหรือแบบสอบถาม โดยหาค่า

ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีการสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ข้อคำถามที่นำมาหาค่าความเชื่อมั่นได้นั้นจะต้องเป็นคำถามแบบความเรียงหรือแบบประเมินค่า (Rating Scale)

2. การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติ ด้านคุณภาพชีวิตการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน ด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความตรงของข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการศึกษาหลังจากได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้ปรับแก้ข้อคำถามของแบบสอบถามเพื่อให้มีความสมบูรณ์สามารถนำมาใช้และตอบคำถามการวิจัยครั้งนี้ได้ รวมทั้งผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

3. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจจำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาค่าดัชนีความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .963 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน เท่ากับ 0.958 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการทำงาน เท่ากับ .868

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงประเด็นคำถามเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ ด้วยวิธีการหาความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ (Validity) หรือค่า IOC

2. ผลการหาค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ (Validity) พบว่า ส่วนใหญ่ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์มีค่าความเที่ยงตรงที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการวิจัยกับข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และแจ้งสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธที่จะเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้โดยการถามรวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับและนำมาใช้เฉพาะการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 231 ชุด และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 11 คน จาก 11 หน่วยงาน ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 6 คน ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน 5 คน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วลงรหัสในแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย
5. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทป แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview)

ผลการศึกษา

คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.89

เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 เช่นเดียวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคมอยู่ในระดับสูงโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก รู้สึกว่าตนเองได้รับความช่วยเหลือและความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี มีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน จากผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงาน รองลงมาคือด้านความเกี่ยวข้อง

อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม, ด้านความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว, ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60, 3.58 และ 3.52 ตามลำดับ เช่นเดียวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม, ด้านความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว, ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคลอยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักรู้สึกว่าหน่วยงานมีส่วนช่วยในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การจัดงานวันเด็ก การจัดงานนิทรรศการ การบริจาคโลหิต มีห้องสมุดให้บริการแก่นักเรียน ช้าราชการ และประชาชนทั่วไป เป็นต้น นอกนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน, ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกละเลยและปลอดภัย, ด้านความมีระเบียบกฎเกณฑ์และความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46, 3.44, 3.24 และ 2.86 ตามลำดับ

ระดับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการทำงานเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการทำงานด้านความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 แต่สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานด้านความรับผิดชอบ พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจเมื่อได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ เพราะรู้สึกท้าทายความสามารถและได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แต่มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนรู้สึกได้ถึงแม้จะชอบทำงานใหม่ๆ แต่ภาระงานเดิมมีมากทำให้ไม่อยากรับงานเพิ่ม รองลงมาคือด้านความสำเร็จในการทำงาน, ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80, 3.58 และ 3.58 ตามลำดับ เช่นเดียวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานด้านความสำเร็จในการทำงาน พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่รู้สึกว่าคุณสมบัติสามารถทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เนื่องจากมีการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน มีการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ และมีการติดตามงาน นอกจากนี้ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เคยได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับคำชมเชย

จากการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งสามารถทำงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายทันเวลา ไม่เกิดความเสียหายกับทางราชการ แต่สำหรับด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่รู้สึกว่าการงานตรงกับความรู้ความสามารถ แต่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนรู้สึกว่าการงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ แต่สามารถพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยได้ ส่วนด้านความก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 เช่นเดียวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานด้านความก้าวหน้า พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ส่วนใหญ่รู้สึกว่าการงานมีโอกาสได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นตามระบบราชการ แต่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนรู้สึกว่าการงานมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งได้น้อย เพราะขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ว่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนคิดว่าตนเองจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้จะต้องผ่านการสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า โดยภาพรวมคุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.560** โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงานในระดับสูงขึ้น จะทำให้มีแรงจูงใจมากขึ้นตามไปด้วย

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรอิสระ คือ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า (X_1) ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม (X_2) ด้านความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (X_3) และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (X_4) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการทำงานมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.806 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตามด้านแรงจูงใจในการทำงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.649 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายตัวแปรตามด้านแรงจูงใจในการทำงานได้ 64.9% ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.est) เท่ากับ 0.360

คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน (X_1), ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม (X_2), ด้านความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (X_3), และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 0.274, 0.269, 0.188 และ 0.105 ตามลำดับมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.313, 0.292, 0.230 และ 0.144 ตามลำดับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.806 (R) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอำนาจจำแนกในการพยากรณ์ได้ ร้อยละ 64.9 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.360 และค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 0.709 โดยเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y_H = 0.709 + 0.274X_1 + 0.269X_2 + 0.188X_3 + 0.105X_4$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_H = 0.313X_1 + 0.292X_2 + 0.230X_3 + 0.144X_4$$

อภิปรายผล

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด 3 สมมติฐาน ปรากฏว่าผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีการรับรู้ต่อคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิญญู พรประทุม, (2553) ได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 346 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรวาล นภาภาศ, (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลู ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลู มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับวรเพชร โสมชัย (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับแรงจูงใจของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจ

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจรู้สึกว่าการตอบแทนที่ได้รับค่อนข้างน้อยถึงแม้จะมีการปรับเงินเดือนขึ้นอยู่บ้าง แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวนตลอดเวลา และไม่เพียงพอให้กับค่าตอบแทนที่ได้รับ เมื่อเปรียบเทียบกับภาระงานที่รับผิดชอบและค่าครองชีพในปัจจุบัน โดยข้าราชการตำรวจที่มีครอบครัว มีบุตร หรือภาระอื่นที่ต้องรับผิดชอบ เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถยนต์ ฯลฯ จะทำให้ค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายสำหรับสวัสดิการต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้ ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่รู้สึกพอใจกับสวัสดิการต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้ในระดับหนึ่ง โดยรู้สึกพอใจกับสวัสดิการอาหารเช้า และอาหารกลางวัน สวัสดิการบ้านพัก และสาธารณูปโภค เป็นต้น แต่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนพอใจกับสวัสดิการค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่น โดยเห็นว่าในหน่วยมีเงินเดือนอย่างเดียว ไม่มีค่าตอบแทนการปฏิบัติงานล่วงเวลา นอกจากนี้ ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่รู้สึกว่าตนเองได้รับความเสมอภาคและความยุติธรรมจากการบริหารงานของหน่วยงาน ในการปฏิบัติงาน รู้สึกว่าการประสานงานในหน่วยงานส่วนใหญ่จะคำนึงถึงส่วนรวมมากกว่า พวกพ้อง และหน่วยงานมีการเลื่อนตำแหน่งตามความรู้ความสามารถอย่างยุติธรรม สำหรับด้านสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่รู้สึกว่าสถานที่ทำงานมีความสะอาด เพราะมีแม่บ้านทำความสะอาด อาคารสถานที่ทำการทุกวัน มีบรรยากาศดี มีสถานที่ออกกำลังกาย มีการรักษาความปลอดภัยตามจุดต่างๆ มีความปลอดภัยในชีวิตการทำงาน มีระบบการรักษาการณ์ มีกล้องวงจรปิด สถานที่ทำงานไม่แออัด มีอาคารที่ทำงานใหม่ แต่มีข้าราชการตำรวจบางส่วนรู้สึกว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ส่งเสริมสุขภาพ เพราะมีเสียงดังและมีกลิ่นดินปืน ในสถานที่ทำงาน นอกจากนี้ยังรู้สึกว่าบางสถานที่ยังไม่ปลอดภัยเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างเวลากลางคืน และเวรยามเข้าไม่ถึงทุกตึกอาคารที่ทำการ

สมมติฐานที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่าโดยภาพรวมคุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.560** โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงานในระดับสูงขึ้น จะทำให้มีแรงจูงใจมากขึ้นตามไปด้วยซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรวาล นากาฮาชิ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

คุณภาพชีวิตการทำงานกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาล หนองค้างพลู ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจ หนองค้างพลู มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจ นครบาลหนองค้างพลูในเชิงบวกในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ทองพันธ์ (2555) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรบ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ลักษณะงานการบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรบ้านตาขุน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ วรเพชร โสมชัย (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับแรงจูงใจของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรกุฎบาก จังหวัดสกลนคร พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจของข้าราชการตำรวจ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก และความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ วงพัทธ์ ภูพันธ์ศรี (2552) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจนครบาล ผลการศึกษา พบว่า ปฏิสัมพันธ์ ในการทำงาน ความสามารถในการงาน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ ตำรวจนครบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 3 คุณภาพชีวิตการทำงานสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการทำงาน ของข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรอิสระ คือ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า (X_1) ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม (X_2), ด้านความเกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ ต่อสังคม (X_3), และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (X_4) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการทำงานมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.806 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม ด้านแรงจูงใจในการทำงานมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.649 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการทำงานได้ร้อยละ 64.9 ซึ่งเป็นสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วงพัทธ์ ภูพันธ์ศรี (2552) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจนครบาล ผลการศึกษาพบว่า ปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน ความสามารถในการงานมีความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจนครบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรวาล นภาภาศ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลู ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจหนองค้างพลู มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลูในเชิงบวก ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ทองพันธ์ (2555) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรบ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ลักษณะงาน การบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรบ้านตาขุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ วรเพชร โสมชัย (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับแรงจูงใจของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรภูตบก จังหวัดสกลนคร พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจของข้าราชการตำรวจ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจ เช่น ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา นโยบายการบริหารสภาพการทำงาน วิธีการปกครองบังคับบัญชา และภาระงาน เป็นต้น 2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจในหน่วยงานอื่น 3) ควรศึกษารูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อจะได้พัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจให้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กองสวัสดิการแรงงาน. (2547). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9* (2545-2549). กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- ขวัญพูนท์ ยิ่งประภาฤดี. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัท สยามซานิทารีแวร์ จำกัด*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการประกอบการ.

- จักรวาล นภาภค. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.
- ญาณินี รัตตกุล. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการทำงานและผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของพนักงานของบริษัทต่างชาติแห่งหนึ่งที่ประกอบธุรกิจประเภทวางโครงข่ายปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติในประเทศไทย*. (การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน.
- ทรงศักดิ์ ทองพันธ์. (2555). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรบ้านตาขุนจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา, สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจและกระบวนการยุติธรรม.
- ฝ่ายบริหารงานบุคคล. (2559). *ข้อมูลจำนวนกำลังพลข้าราชการตำรวจในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กองบังคับการอำนวยการ, โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*.
- ฝ่ายแผนและงบประมาณ กองบังคับการอำนวยการ. (2560). *การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT). แผนพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2559-2562*.
- วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี. (2552). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจนครบาล*. (ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สาขารัฐประศาสนศาสตร์.
- วรเพชร โสมชัย. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรกุตบาก จังหวัดสกลนคร*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 11(54), กรกฎาคม - กันยายน 2557.
- วิญญู พรประทุมและพลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของตำรวจตระเวนชายแดน : กรณีศึกษากองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 346 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก*. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- สุธารัตน์ ครุฑสีก. (2557). *ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน ความผูกพันต่อองค์กรและการสื่อสารในองค์กรส่งผลต่อการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. (การค้นคว้าอิสระการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Holly, W.J., & Kenneth, M. (1983). *Personal Management and Human Resource*. Tokyo: McGraw-Hill.

การวิเคราะห์การสร้างตัวละครตัวเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight

Analysis of Gay Character Creation in the Film ‘Moonlight’¹

ลิตมณี เจียรบุตร สิริกานต์ จุฑบาล อาทิตยา หมดพลี²
และจอมขวัญ สุทธิพันธ์³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้านวรรณกรรมเชิงสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างตัวละครเอกซึ่งมีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight ซึ่งได้รับรางวัลออสการ์ในปี พ.ศ. 2560 ภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้แนวคิดการสร้างตัวละครด้านชีวิตเบื้องหน้า ได้แก่ ความต้องการ และการกระทำ และชีวิตเบื้องหลัง ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ผลการวิจัยพบว่า การสร้างตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมลักษณะของตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลังอันก่อให้เกิดการกระทำต่าง ๆ จนเกิดเป็นเรื่องราวภาพยนตร์ ตัวละครถูกสร้างให้มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในสังคมอเมริกันผิวดำ ว่าต้องหลีกเลี่ยงการแสดงตัวตนว่ามีพฤติกรรมแบบชายรักชายเพื่อความอยู่รอด และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

คำสำคัญ: การสร้างตัวละคร, ตัวละครชายรักชาย, ภาพยนตร์ Moonlight

¹ ผลงานจากรายวิชา 896-431 การวิจัยเบื้องต้นทางภาษาและวัฒนธรรม และ 896-432 สัมมนาภาษาไทย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เลขที่ 15 ถ.กาญจนวนิชย์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

¹ Course assignment for 896-431 Introduction to Research on Language and Culture and 896-431 Seminar on Thai Language for Learning and Development, Bachelor of Arts in Language and Applied Thai, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

² นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เลขที่ 15 ถ.กาญจนวนิชย์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

³ อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เลขที่ 15 ถ.กาญจนวนิชย์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110, jomkwan.sud@psu.ac.th

Abstract

The purpose of this qualitative study on a social science literary work was to explore how the main characters were created gay in *Moonlight*, a 2017 Oscar winner for Best Picture. This film uses the character creation concepts in making the characters' foreground referring to their needs and actions, and the background referring to their biography. The study found that the creation of the main characters for the film *Moonlight* to be gay reflected the overview characteristics of the characters that their lives both in the foreground and background were gay that has resulted in their actions that made the story about them in the movie. The main characters were created gay men in African-American society who had to avoid showing their being gay in order to survive and be accepted in society.

Keywords: Character creation, character, gay, *Moonlight* film

ที่มาและความสำคัญ

การสร้างตัวละครหมายถึงการที่ผู้ประพันธ์วรรณกรรมบันทึกคติประเภทต่างๆ กำหนดให้บุคคลที่ถูกสมมุติขึ้นในเรื่องราวมีอาชีพ สถานภาพ ชีวิตส่วนตัว ความต้องการความขัดแย้ง การบรรลุเป้าหมาย และการเปลี่ยนแปลง อันเป็นชีวิตเบื้องหน้า และมีประวัติ มุมมอง และทัศนคติ อันเป็นเบื้องหลัง ซึ่งรวมกันเป็นมิติที่สมจริง (รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2548, น.102) ซึ่งผู้ประพันธ์วรรณกรรมแต่ละเรื่องจะใช้กลวิธีการสร้างตัวละครตามความเหมาะสมของเรื่อง ตามการสร้างสรรค์ จินตนาการ และแรงบันดาลใจของผู้ประพันธ์ (เสาวคนธ์ วงศ์ศุภชัยนิมิต, 2559, น.114)

ด้วยเหตุที่วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนชีวิตและสังคม เรื่องราวเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจึงเป็นประเด็นหนึ่งที่เป็นภาพสะท้อนชีวิตและสังคมผ่านตัวละครได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความทุกข์ที่เกิดจากการไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมส่วนใหญ่ และถูกใช้ความรุนแรงมากทั้งด้านการกระทำและโครงสร้างทางสังคม หรือโครงสร้างที่สังคมส่วนใหญ่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นการฆ่า การทำร้ายร่างกาย การทารุณ เหตุผลของความรุนแรงดังกล่าวเกิดจากการขัดเกลากายทางสังคม หลักสูตรที่เรียน หรือหลักคำสอนทางศาสนา จนเกิดความเคยชิน ด้วยกระบวนการคิดจึงส่งผลให้สังคมส่วนมากกีดกันและไม่ยอมรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (Little_pig, 2560)

ตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายปรากฏอยู่ในบทประพันธ์ วรรณกรรม ปัจจุบันมากขึ้น ผู้ประพันธ์นำเสนอองค์ประกอบทั้งชีวิตภายใน (background) และชีวิตภายนอก (foreground) ของตัวละครนั้นผ่านบุคลิกภาพที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ ตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย “มีบุคลิกภาพภายนอกแบบแข็งแรงแรง เหมือนชายเต็มตัว (Macho) ไม่กระตุงกระต้าง แต่มีการแสดงออกถึงความสุภาพเรียบร้อย” (จิตติวัฒน์ สมิตินันท์, 2553, น. 244) ซึ่งตัวละครเอกเป็นคำเรียกตัวละครตามบทบาทของตัวละครซึ่งเป็นผู้ดำเนินเรื่อง หากไม่มีตัวละครเอกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องจะไม่เกิดขึ้น จึงกล่าวได้ว่า ตัวละครเอกคือตัวละครสำคัญที่มีบทบาทโดดเด่นและมากกว่าตัวละครอื่นในเรื่องนั้น (เลกิง พันธุ์เกิงอมร, 2541, น. 630)

Moonlight เป็นภาพยนตร์ที่ดัดแปลงขึ้นจากวรรณกรรมประเภทบทละครเวที เรื่อง In Moonlight Black Boys Look Blue ของ Tarell Alvin McCraney ซึ่งเป็นผู้ดัดแปลงบทละครเวทีของตนเองเป็นบทภาพยนตร์ กระทั่งได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ออสการ์ 2017 ดำเนินเรื่องราวโดยมีตัวละครเอก เควิน สะท้อนความรู้สึกนึกคิด และเรื่องราวชีวิตของตัวละครเอกอีกตัวหนึ่ง คือ ไชรอน ผู้เป็นชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกา หรือชาวอเมริกันผิวดำ ที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายใน 3 ช่วงวัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ตัวละครดังกล่าวเติบโตมาท่ามกลางสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ถูกรังแก เย้ยหยัน ขาดความอบอุ่นจากมารดา และติดยาเสพติด (Nattaphan Songviroon, 2560, ออนไลน์)

ด้วยเหตุที่ Moonlight เป็นเรื่องราวที่สะท้อนชีวิตและสังคมด้านเพศวิถีของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในสังคมอเมริกัน และได้รับรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมแห่งปี 2017 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “การสร้างตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight” ทั้งชีวิตชีวิตเบื้องหน้าและเบื้องหลัง อันเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริม การสร้างความเข้าใจแก่สังคมในเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศว่าต้องผ่านประสบการณ์การถูกล้อเลียนตัวตน กระทั่งนำไปสู่ความสับสน และการหาทางออกแห่งความคับข้องใจ ด้วยเหตุผลที่สังคมยึดติดว่าเพศภาวะมีเพียงความเป็นชายและความเป็นหญิง ทั้งที่บุคคลควรจะมีเพศวิถีในการแสดงตัวตนทางเพศได้อย่างอิสระ และหลุดพ้นจากการครอบงำของสังคมตามแนวคิดแบบเดิม

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์การสร้างตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการสร้างตัวละครเฉพาะตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight ซึ่งได้รับรางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมแห่งปี 2017 โดยปรับใช้แนวคิดเรื่องการสร้างตัวละครทั้งชีวิตเบื้องหน้าและเบื้องหลัง ของ รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม (2548) ฐิติวัฒน์ สมิตินันท์ (2553) และปริญทร์ นาคสิงค์ และธাত্রี ใต้ฟ้าพล (2556)

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาขอบเขตของคำจำกัดความ “ตัวละครเอก” และ “พฤติกรรมแบบชายรักชาย” เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลการวิจัย
2. ศึกษาแนวคิดเรื่องการสร้างตัวละคร เพื่อปรับเกณฑ์การวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ได้จากภาพยนตร์เรื่อง Moonlight
3. ใช้การสังเกตการณ์ทางอ้อม (indirect observation) เป็นเครื่องมือการวิจัย โดยศึกษาจากภาพยนตร์เรื่อง Moonlight
4. วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวละคร บรรพทของตัวละคร อันนำมาซึ่งความขัดแย้งต่างๆ โดยปรับใช้แนวคิดของ รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม (2558) ฐิติวัฒน์ สมิตินันท์ (2553) และปริญทร์ นาคสิงค์ และธাত্রี ใต้ฟ้าพล (2556)
5. นำเสนอผลการวิจัยรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะหรือการสร้างตัวละครเพื่อให้สมจริงนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบ การสร้างตัวละครหลายประการ เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าถึงความคิดของตัวละครได้อย่างสมจริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเรื่องการสร้างตัวละคร ของ รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม (2558, น.102-118) และในงานวิจัยของ ฐิติวัฒน์ สมิตินันท์ (2553, น.11-19) ซึ่งใช้แนวคิดทฤษฎีเดียวกัน ในประเด็นต่อไปนี้ 1. เบื้องหน้าของตัวละคร ประกอบไปด้วยอาชีพ สถานภาพ ชีวิตส่วนตัว

ความต้องการ ความขัดแย้ง การบรรลุเป้าหมาย และการเปลี่ยนแปลงของตัวละคร และ 2. เบื้องหลังของตัวละคร ประกอบไปด้วยประวัติส่วนตัว กล่าวคือ ชื่อ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะนิสัย ภูมิหลัง ปมเด่น ปมด้อย มุมมองความเชื่อ และทัศนคติของตัวละคร และผู้วิจัยยังใช้แนวคิดเรื่องการประกอบสร้างอัตลักษณ์เกย์ในภาพรวมของ ปุรินทร์ นาคสิงค์ และชาติรี ไต้ฟ้ามูล (2556, น.42-44) ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นชาย หรือการให้คุณค่ากับความเป็นชาย พฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่แตกต่างจากชายรักต่างเพศ และชายที่ตีความหลากหลายทางเพศ ความรักเดียวใจเดียวไม่สับสนและความปรารถนาที่จะอยู่กับคนรักการไม่สามารถระบุบทบาททางเพศได้จากลักษณะภายนอกที่ปรากฏ การไม่สามารถสรุปหรือบอกถึงที่มาที่ไปของการเป็นผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้อย่างชัดเจน และการยอมรับในความเป็นเกย์ของตนเอง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวิเคราะห์การสร้างตัวละครตัวเอก ที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับการสร้างตัวละคร ชายรักชาย และรางวัลออสการ์ ดังนี้

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงรักหญิงด้านเพศภาวะในนวนิยายชุด Yes or No อย่ารักก็รักเลย” (ศฐนรรักษ์ ขันติพันธุ์กุล, 2554) พบว่านวนิยายชุด Yes or No อย่ารักก็รักเลย สร้างตัวละครได้อย่างสมจริง ลักษณะของตัวละครที่ปรากฏทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงแก่นตัวละครที่มีลักษณะใกล้เคียงกับมนุษย์จริงๆ ทั้งภูมิหลังของตัวละครบุคลิกของตัวละคร และความขัดแย้งของตัวละครที่นำไปสู่ภาวะวิกฤตและภาวะคลั่งคลาญ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการสร้างตัวละครที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะความเป็นเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์และบทบาทของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบหญิงรักหญิงได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยดังกล่าวมีส่วนเสริมสร้างให้ผู้อ่านนวนิยายเข้าใจตัวละครที่มีความหลากหลายทางเพศอันอาจเป็นภาพตัวแทนของสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมเช่นเดียวกับงานวิจัยเรื่อง “ภาพสะท้อนชายรักชายในวรรณกรรมประเภท แฟนฟิคชั่นที่ปรากฏในเว็บไซต์ Dek-d.com” (อรรพรรณ วิชญวรรณกุล, 2554) ที่ผลการศึกษาพบภาพสะท้อนของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายทั้งสิ้น 4 ประการ ได้แก่ การดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ครอบครัว ความรักและทัศนคติของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ซึ่งผู้เขียนมุ่งนำเสนอภาพของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายที่แสดงถึงการยอมรับของสังคมที่เปิดกว้างมาก มองว่าพฤติกรรมแบบชายรักชายเป็นเรื่องปกติ

แม้ผู้อ่านวรรณกรรมซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมเช่นเดียวกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ แต่ความเข้าใจและการยอมรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ยังไม่ได้เป็นไปในวงกว้าง เนื่องจากสังคมยังยึดติดกับแนวคิดเรื่องเพศภาวะตามโครงสร้างของสังคมแบบเดิม อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมประเภทต่างๆ ยังคงทำหน้าที่สะท้อนภาพของสังคมได้เป็นอย่างดีในหลากหลายมิติ ดังงานวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบและแก่นความคิดในภาพยนตร์รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม” (ลักษมณ พิรประภากร, 2555) ที่พบว่าแก่นความคิดที่ปรากฏในภาพยนตร์ที่พบบากที่สุดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัล มักเป็นภาพยนตร์ประเภทชีวิต เนื้อหากล่าวถึงคนหมู่มาก เรื่องราวที่มีผลกระทบต่อสังคมหรือคนกลุ่มใหญ่หรือมีความเกี่ยวข้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight จำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ชีวิตเบื้องต้น และชีวิตเบื้องหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องต้นของตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight

ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องต้นของตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight จำแนกได้ 2 ส่วน ได้แก่ ชีวิตเบื้องต้นของไชรอน และชีวิตเบื้องต้นของเควิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ชีวิตเบื้องต้นของไชรอน

ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องต้นของไชรอน จำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ความต้องการของไชรอน และการกระทำของไชรอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 ความต้องการของไชรอน

เมื่อไชรอนอยู่ในรัฐจอร์เจียเขาต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทำตัวเองให้เป็นผู้หนึ่งในกลุ่มเพื่อน กล้าตัดสินใจ และสร้างฐานะให้ร่ำรวยขึ้น มีรถ บ้าน และเพื่อนร่วมงาน แต่เมื่อได้รับการติดต่อจากเควิน ไชรอน ตัดสินใจไปพบกับเควิน ที่ร้านอาหาร ซึ่งเป็นสถานที่ที่เควินทำงานอยู่ ไชรอนกับเควินได้พูดและปรับความเข้าใจกัน ไชรอนแสดงความต้องการการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเองโดยสารภาพความจริงทั้งหมดกับเควิน ให้เควินรับรู้ว่าเขาเป็นคนที่มีความพฤติกรรมแบบชายรักชาย สอดคล้องกับการจำแนกลักษณะคนที่มีความพฤติกรรมแบบชายรักชาย ด้านบุคลิกการแสดงออกและบทบาทของพฤติกรรมของผู้ที่มีความพฤติกรรมแบบชายรักชายที่ว่า ในสังคมจะพบเจอกลุ่มคนที่มีความพฤติกรรมแบบชายรักชาย แต่ไม่ได้มีกิริยาแสดงออกมาให้เห็นถึงรสนิยมชอบเพศเดียวกันมากนัก คนคนทั่วไปส่วนมาก

จะมองคนกลุ่มนี้ไม่ออก เพราะยังมีการแต่งกายเป็นผู้ชาย ไม่มีกิริยากระตุงกระดิง แต่จะมีความสุภาพเรียบร้อยเกินผู้ชายปกติทั่วไป ซึ่งต้องอาศัยการสังเกตถึงจะรู้ว่าเป็นกลุ่มคนที่ มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย (ฐิตวัฒน์ สมิตินันท์, 2553, น. 24 อ้างถึงใน สุรพงษ์ โสธนะ เสถียร และพจนา รูปแก้ว, 2549)

1.1.2 การกระทำของไชรอน

ผลการวิเคราะห์การกระทำของไชรอน จำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ อาชีพของไชรอน และสถานภาพของไชรอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.2.1 อาชีพของไชรอน

ไชรอนผันตัวมาเป็นพ่อค้ายาเหมือนฮวนในรัฐจอร์เจีย เป็นผู้นำเพื่อนในแวดวงค้ายา และเป็นผู้มีอิทธิพลไม่ต่างจากสมัยที่ฮวนยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งฮวนก็คือผู้ที่ช่วยเหลือไชรอนยามเดือดร้อนในเรื่องต่างๆ เมื่อตอนไชรอนยังเป็นเด็ก อาชีพค้ายาเสพติดเป็นอาชีพที่ไชรอนเกลียดในวัยเด็ก แต่จำต้องมาประกอบอาชีพค้ายาเสพติด ในที่สุด เพราะสถานการณ์และสภาพแวดล้อมหล่อหลอมให้ไชรอนต้องเลือกทำ สอดคล้องกับ ทฤษฎีกลไกการควบคุม (Containment theory) ด้านระบบควบคุมภายนอกที่วามนุษย์รับรู้ว่า สิ่งที่อยู่รอบตัวใดถูกและผิด โดยมีสถาบันต่างๆ คอยขัดเกลาให้บุคคลมีแนวประพฤติปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มนุษย์ได้รับพลังจากสังคมที่ทำให้เกิดความเบี่ยงเบน (พิมพ์พิพจน์ ภูมิตัญญาน, 2546) ดังที่ ไชรอนเข้าไปมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดคดียาเสพติดให้โทษเนื่องจากตกอยู่ใน สถานการณ์บีบบังคับอันเป็นแรงกดดันทางสังคม (social pressures)

1.1.2.2 สถานภาพของไชรอน

แม้ว่าการแสดงออกในวัยผู้ใหญ่ไชรอนจะมีความเข้มแข็งมากขึ้น ความเป็นผู้ชายมากขึ้น แต่เขาก็ไม่เคยมีความรักต่างเพศ ตั้งแต่ครั้งวัยรุ่นที่ได้มีความสัมพันธ์ ทางเพศกับเพื่อนสนิทอย่างเควิน ไชรอนไม่เคยมีความคิดสนใจเพศตรงข้าม ในชีวิตประจำวัน มุ่งทำงานสร้างความมั่นคง แต่ในส่วนลึกของจิตใจของเขายังคงคิดถึงเควินตลอดเวลา สอดคล้องกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์กลุ่มคนที่ มีพฤติกรรมแบบชายรักชายที่ว่า กลุ่มคนชายรักชายมักถูกมองว่ามีความรักที่ไม่จริงใจและหารักแท้ไม่ได้ สังคมมองว่า เป็นกลุ่มคนสำส่อนทางเพศ ซึ่งสิ่งที่ทำให้สังคมคิดไปเช่นนี้ เพราะมักจะพบปัญหาโรคเอดส์ ได้จากกลุ่มคนชายรักชายได้มากที่สุด ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคนกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นคนสำส่อน ทุกคนยังคงมีอีกหลายคนที่มีใจรักเดียวใจเดียวกับคนรักซึ่งมีเพศเดียวกัน เพราะไม่สามารถ หารความรักจากผู้ที่ มีพฤติกรรมแบบชายรักชายเช่นเดียวกับตนได้มากนัก เมื่อพบเจอและ ได้รักกับคนที่ มีรักเพศเดียวกัน จึงจริงจังในความรักเป็นพิเศษ และมักจะรักเดียวและจดจำไปตลอด (ปริญทร์ นาคสิงห์ และธราตรี ไต้ฟ้าพูล, 2556, น. 43)

1.2 ชีวิตเบื้องต้นของเควิน

ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องต้นของเควิน จำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ความต้องการของเควิน และการกระทำของเควิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 ความต้องการของเควิน

เควินต้องการอยู่ในสังคมแบบปกติสุข จึงต้องแสดงออกถึงความเป็นชายแท้ แต่เมื่อรู้ว่าตัวตนที่แท้จริงของตนต้องการไชรอน จึงพยายามตามหาและติดต่อไชรอน เพราะชีวิตที่เหลือเควินอาจต้องการคนที่เข้าใจตนนั่นก็คือไชรอน สอดคล้องกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์เกย์ที่ว่า ในสังคมส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายมากนัก คนกลุ่มนี้จะถูกสังคมมองว่าแตกต่างจากบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งพบเจอได้จากทั้งสังคมในสถาบันการศึกษา สังคมการทำงาน คนกลุ่มนี้จะต้องพบเจอและต่อสู้กับบรรทัดฐานของสังคมอยู่เสมอ ซึ่งสิ่งที่จะทำให้คนกลุ่มนี้ดำรงอยู่ในสังคมได้คือ ต้องยอมรับในความเป็นตัวเอง และต้องไม่คิดว่าตนเป็นปัญหาของสังคมแต่อย่างใด (บุรินทร์ นาคสิงห์ และธাত্রี ใต้ฟ้าพล, 2556, น.44)

1.2.2 การกระทำของเควิน

ผลการวิเคราะห์การกระทำของเควิน จำแนกได้ 3 ประเด็น ได้แก่ อาชีพของเควิน สถานภาพของเควิน และชีวิตส่วนตัวของเควิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.2.1 อาชีพของเควิน

ในวัยผู้ใหญ่ เควินกลายเป็นพ่อครัว ทำอาหารให้แขกที่เข้ามาใช้บริการ เขาเป็นผู้ให้บริการในร้านที่ดี สุภาพ มีความเป็นกันเองกับลูกค้า สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะเควินถูกทัณฑ์บน และต้องหาเงินเพื่อเลี้ยงดูบุตร สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องบทบาททางเพศไว้ที่ว่า สังคมมักเป็นตัวกำหนดบทบาททางเพศ กำหนดค่านิยมที่คนในสังคมควรจะเป็นถึงจะดำรงอยู่ในสังคมได้ เช่น ผู้ชายต้องเป็นผู้นำ ผู้หญิงเป็นผู้ตามผู้ชายเข้มแข็ง ผู้หญิงอ่อนแอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ตอกย้ำให้คนในสังคมต้องเป็นไปตามบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดไว้เสมอ (จิตติวัฒน์ สมิตินันท์, 2553, น. 27)

1.2.2.2 สถานภาพของเควิน

หลังจากเควินแต่งงานกับซาแมนธา ไม่นานก็ได้เลิกรากันไป แต่มีลูกด้วยกันหนึ่งคน หลังจากนั้น เควินก็มุ่งทำงาน ไม่มีครอบครัวใหม่ ครั้งหนึ่งลูกค้าเปิดเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก เมื่อเควินได้ยินเข้า จึงทำให้เควินนึกถึงไชรอน และเมื่อทั้งสองคนได้พบกันจึงทำให้รู้ว่า ต่างคนต่างโหยหากันและกันและตัดสินใจอยู่ด้วยกันอีกครั้งด้วยความเข้าใจและยินดี ตามแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างอัตลักษณ์เกย์ไว้ที่ว่า

กลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายที่มีลักษณะเป็นฝ่ายรุก มักจะมีลักษณะที่ดูออกยาก ว่าเป็นชายรักชาย เนื่องจากลักษณะท่าทางที่ยังดูแล้วมีความเป็นผู้ชาย ในความเป็นผู้นำ และกิริยาท่าทางไม่ออกไปในทางออกสาว แต่ภายในจิตใจลึกๆ มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย จึงทำให้เห็นได้ว่าอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายฝ่ายรุก มักจะคลุมเครือไม่แน่นอน (ปฐิรินทร์ นาคสิงห์ และธาดรี ไต้ฟ้าพล, 2556, น. 43 - 44)

1.2.2.3 ชีวิตส่วนตัวของเควิน

เควินใช้ชีวิตส่วนตัวหลังเรียนจบ และแต่งงานกับชาแมนทา แต่ก็ต้องเลิกรากันไปมีบุตรด้วยกันหนึ่งคน ชีวิตหลังจากเลิกกับชาแมนทา เควินก็มุ่งทำงาน เก็บเงินเพื่อเลี้ยงดูบุตร สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องพฤติกรรมการแสดงออกตามบุคลิกภาพ ที่จัดเป็นกลุ่มที่แยกตามบทบาททางเพศของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายที่ว่า ในกลุ่มชายรักชาย จะพบบางคนที่มีบุคลิกลักษณะแข็งแกร่ง มีความเป็นผู้ชายในตัว และมีความเป็นผู้นำ กิริยาสุภาพ คนภายนอกมักจะมองออกได้ยากกว่าเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย (ฐิติวัฒน์ สมิตินันท์, 2553, น. 25)

2. ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องหลังของตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight

ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องหลังของตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight จำแนกได้ 2 ส่วน ได้แก่ ประวัติส่วนตัวของไชรอน และประวัติส่วนตัวของเควิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ประวัติส่วนตัวของไชรอน

ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องหลังหรือประวัติส่วนตัวของไชรอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัยเด็ก ไชรอนเติบโตมาในครอบครัวที่ยากจน มีมารดาติดยา ก้าวร้าวบิดาจึงทำให้ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว แต่โชคดียังได้พบกับฮวนและเทรีซ่าที่เป็นเสมือนกับบิดาและมารดาคนที่สองคอยดูแล แนะนำ และเป็นที่พักพิงให้เวลาที่มารดาไม่มีเวลาดูแล

วัยรุ่น ไชรอนต้องดูแลและเป็นที่พึ่งให้ตนเอง ต้องดิ้นรนด้วยตัวเองเพราะฮวนตาย แม้จะมี เทรีซ่าแต่ไชรอนก็ต้องใช้ชีวิตด้วยความยากลำบาก ได้รับแรงกดดันจากสังคมที่มองว่าไชรอนเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ซึ่งเพื่อนร่วมห้องต่างก็รังเกียจและกลั่นแกล้ง กระทั่งต้องย้ายไปอยู่รัฐจอร์เจีย สะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมแบบชายรักชาย ไม่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

วัยผู้ใหญ่ หลังจากถูกย้ายมาสถานพินิจเด็กโต ไชรอนพยายามเริ่มต้นชีวิตใหม่ โดยผันตัวมาเป็นพ่อค้ายา ซึ่งเป็นอาชีพที่เมื่อวัยเด็กไชรอนไม่ชอบด้วยสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย จึงทำให้เขาเปลี่ยนไปจากวัยเด็กและวัยรุ่นอย่างสิ้นเชิง แต่ก็ดำรงชีวิตอย่างเท่าเทียมกันกับสมาชิกในสังคม ไม่ถูกรังแก และยังเป็นที่ยอมรับจากสังคมใหม่

แสดงให้เห็นว่าการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศมีผลต่อการดำรงชีวิตในสังคม สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่ากลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย มักถูกมองว่าเป็นกลุ่มคนที่มีปัญหาทางครอบครัว เช่น ปัญหามารดาติดยาเสพติดและกำพร้าบิดาในภาพยนตร์ Moonlight จะเห็นได้ว่ามีส่วนทำให้ตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายได้รับความกดดันและเก็บกด ไม่สามารถใช้ชีวิตแบบเด็กผู้ชายทั่วไปได้ อีกสาเหตุหนึ่ง คือ สภาพแวดล้อม เช่น การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่ผู้หญิงจึงซึมซับความเป็นผู้หญิง หรือแม้แต่การเคยได้ลองมีเพศสัมพันธ์กับเพศชายด้วยกัน สิ่งเหล่านี้ที่ไชรอนพบเจอจึงเป็นส่วนเกี่ยวข้องที่หล่อหลอมให้มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ซึ่งในภาพยนตร์ได้สื่อถึงปัญหาที่ตัวละครเอกพบเจอและอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ต่างไปจากกรอบของเพศวิถีของสังคม (ปฐนทร์ นาคสิงห์ และธาดรี ใต้ฟ้าพล, 2556, น. 44)

2.2 ประวัติส่วนตัวของเควิน

ผลการวิเคราะห์ชีวิตเบื้องหลังหรือประวัติส่วนตัวของเควิน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัยเด็ก ชีวิตครอบครัวของเควินไม่ได้มีการเล่าถึง แต่เขาเติบโตมาจากสังคมเดียวกับไชรอน มีข้อมูลเพียงว่าเควินมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าไชรอน เห็นได้จากลักษณะนิสัยส่วนตัวที่เขามีความมั่นใจในตนเอง และมีการแสดงออกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุขตามวัย ซึ่งเกิดจากการดูแลเอาใจใส่ที่ดีจากสมาชิกในครอบครัว

วัยรุ่น เควินมีความรักกับคนรักต่างเพศ และคบหากัน รวมถึงมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรัก ในขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ทางเพศกับไชรอนซึ่งเป็นเพศชายเช่นเดียวกับคนด้วย อย่างไรก็ตาม เควินต้องแสดงออกถึงความเป็นชายเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งต่างจากฉากที่แสดงให้เห็นอีกมุมของเควินที่แสดงถึงพฤติกรรมแบบชายรักชายที่กระทำกับไชรอน คือการที่เควินชวนให้ไชรอนเล่นกับไฟ คำว่าไฟในที่นี้อาจครอบคลุมไปถึงไฟรัก ที่หมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ ดีความได้ว่าเควินปิดบังตัวตนที่แท้จริง จึงต้องแสดงออกถึงความเป็นชาย ต่อหน้าสังคมเพื่อน แต่เมื่ออยู่ต่อหน้าไชรอนกลับกล้าที่จะแสดงออกว่ามีพฤติกรรมแบบชายรักชาย กระทั่งมีเพศสัมพันธ์กันบนชายหาด

วัยผู้ใหญ่ เควินเป็นผู้นำครอบครัว เพราะมีบุตรกับเทรีซ่า จึงต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร แม้ว่าท้ายที่สุดเขาจะเลิกกับซาแมนธาไปก็ตาม แต่จำต้องข้องเกี่ยวกับในบทบาทบิดาและมารดา ขณะเดียวกัน เควินก็พยายามตามหาไซรอนโดยขอเบอร์โทรศัพท์จากเทรีซ่าและมารดา เมื่อติดต่อไซรอนได้จึงนัดพบกัน เควินตั้งใจที่ติดต่อไซรอนได้ จึงชวนไซรอนมาที่บ้านแล้วเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เขาฟังและปรับความเข้าใจกัน แสดงให้เห็นว่าเควินต้องการไซรอนเช่นเดียวกับที่ไซรอนต้องการเควิน พฤติกรรมแบบชายรักชายของเควินสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจำแนกกลุ่มรักร่วมเพศตามบทบาทพฤติกรรมทางเพศที่ว่ากลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายที่เป็นฝ่ายรุกอย่างเดียว เปรียบเสมือนผู้ที่มีบทบาทเป็นผู้ชายที่ชื่นชอบการเป็นฝ่ายกระทำ (ฐิติวัฒน์ สมิตินันท์, 2553, น. 24)

สรุปผลการศึกษา

การสร้างตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight ทั้งไซรอนและเควิน มีความต่างกันทั้งชีวิตเบื้องหน้าและชีวิตเบื้องหลัง สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ตัวละครไซรอนแสดงออกว่ามีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ทำให้ถูกรังแกจากสังคม เพราะขัดกับบรรทัดฐานของสังคมที่มองว่าเพศชายต้องมีความเป็นชายและลักษณะเป็นชาย กล่าวคือ เพศชายต้องมีคู่รักต่างเพศ ส่วนตัวละครเควินไม่ได้แสดงออกถึงพฤติกรรมแบบชายรักชายอย่างโจ่งแจ้ง จึงไม่ได้รับผลกระทบจากการไม่ยอมรับของสังคม

อภิปรายผล

การสร้างตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight แสดงให้เห็นว่าผู้ประพันธ์นำเสนออาชีพและสถานภาพอันเป็นชีวิตเบื้องหน้า และประวัติส่วนตัวอันเป็นชีวิตเบื้องหลังของตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight ไว้อย่างชัดเจน

ชีวิตเบื้องหน้าเป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครเผชิญอยู่ กล่าวคือ อาชีพสะท้อนให้เห็นการเข้าสังคมกับเพื่อนร่วมงาน เปิดเผยให้เห็นความสัมพันธ์หรือสร้างมุมมองส่วนตัวของตัวละครได้ และสถานภาพสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์กับคู่สมรส รวมถึงสถานภาพในสังคม ซึ่งหมายรวมถึงตัวละครอื่นที่รายล้อมและความรู้สึกทางจิตใจของตัวละคร (รักษานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2548) ชีวิตเบื้องหน้าของตัวละครดังกล่าว เปรียบเป็นภาพตัวแทนของสมาชิกในสังคมส่วนหนึ่งที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่ถูกบริบททางสังคมกดไว้ มิให้แสดงตัวตนตามขอบเขตของเพศวิถีที่ต่างไปจากค่านิยม บรรทัดฐาน และบรรทัดคติ ที่กำหนดให้

เพศสภาวะในสังคมมีเพียงความเป็นหญิงและความเป็นชายเท่านั้น ซึ่งขัดกับธรรมชาติของกระบวนการพัฒนาสังคม ที่สมาชิกของสังคมควรมีเพศวิถีอย่างอิสระ อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่โครงสร้างความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันในสังคม (เพศสภาพและเพศวิถี, 2555) ทำให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศคับข้องใจและแสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกัน

ส่วนประวัติส่วนตัวอันเป็นชีวิตเบื้องหลัง เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่โยงยึดเรื่องราวของภาพยนตร์เข้ากับตัวละคร นอกจากมีส่วนในการเพิ่มความหมาย ความน่าสนใจ และความน่าติดตาม แก่ผู้ชมภาพยนตร์ ยังมีอิทธิพลกับตัวละครระหว่างการดำเนินเรื่องด้วย ไม่ว่าจะเป็นชื่อ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะนิสัย ภูมิหลังทางสังคม รวมถึงปมเด่นและปมด้อยของตัวละคร (รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2548) ซึ่งนอกจากประเด็นของความหลากหลายทางเพศแล้ว การกระทำผิดของตัวละครเป็นชีวิตเบื้องหลังหนึ่งที่ทำให้เรื่องราวในภาพยนตร์สมจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวละครไซรอนที่ค้ายาเสพติด ตามทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association theory) ที่ไซรอนการได้ใกล้ชิดกับบุคคลย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยม ทศนคติ และกลวิธีการค้ายาเสพติด (พิมพ์ทิพย์ นฤมิตฐาน, 2546) ประกอบกับสถานการณ์บีบบังคับอันเป็นแรงกดดันทางสังคม (social pressures)

ภาพยนตร์เรื่อง Moonlight สะท้อนให้เห็นการสร้างตัวละครได้อย่างสมจริง จากนิสัยของตัวละครที่มีหลายมิติ กล่าวคือ ไซรอนและเควินมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีบุคลิกหลายด้าน มีความซับซ้อนเคลื่อนไหวไปตามเหตุการณ์ สภาวะแวดล้อมและเหตุผลต่างๆ ที่ชักนำหรือบันดาลใจให้เป็นไป โดยลักษณะของตัวละครที่ปรากฏนั้นทำให้ผู้ชมภาพยนตร์เข้าใจถึงแก่นตัวละครที่มีลักษณะใกล้เคียงกับมนุษย์

องค์ประกอบในการสร้างตัวละครที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight ทั้งชีวิตเบื้องหน้าและชีวิตเบื้องหลังของตัวละครเอกไซรอนและเควิน สะท้อนให้เห็นลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครในการนำเสนอตัวละคร ทางด้านบุคลิกภาพภายนอกนั้น ตัวละครเอกไซรอนและเควินมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน ตัวละครเอกไซรอนมีลักษณะภายนอกที่เป็นการแสดงออกไปทางผู้หญิง แม้ว่าไซรอนในวัยผู้ใหญ่มีการแสดงออกโดยการแต่งกายเป็นผู้ชายเต็มตัวซึ่งแตกต่างไปจากวัยเด็กก็ตาม อย่างไรก็ตามไซรอนเป็นมินิซีรีส์ภาพเรียบบ่อย บุคลิกภายในของไซรอนในวัยผู้ใหญ่มุ่งมั่นทำงาน ไม่สนใจความรักแบบเพศตรงข้าม ในขณะที่เควินก็มีบุคลิกภาพภายนอกเป็นผู้ชายเต็มตัว ตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งโต แต่เบื้องหลังก็มีความอ่อนไหวที่สามารถดูออกได้ว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย แต่ต้องปกปิดเพื่อเอาตัวรอดให้อยู่ในสังคมอมฤกันให้เป็นปกติมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย ในภาพยนตร์เรื่อง Moonlight พบว่ามีการสร้างตัวละครเอกให้เข้ากับบริบทสังคมชาวอเมริกัน ในมุมมองของบทภาพยนตร์ซึ่งเป็นเพียงวรรณกรรมแขนงหนึ่งหากผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับเพศวิถีของผู้ที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย อาจศึกษาได้จากวรรณกรรมรูปแบบอื่นๆ เช่น เรื่องสั้น นิตยสาร นวนิยาย หรือละครชุด ซึ่งมีมิติที่แตกต่างกัน อาจทำให้มองเห็นค่านิยมทางเพศวิถีในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้หลากหลายมิติยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ประเด็นเกี่ยวกับเพศภาวะและเพศวิถียังเป็นอีกมิติหนึ่งของสังคม ที่สะท้อนผ่านวรรณกรรมรูปแบบต่างๆ ที่ควรศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากความเจริญก้าวหน้า อันนำมาซึ่งแนวคิดเรื่องเพศแบบใหม่ที่ทำให้สมาชิกในสังคมเปิดเผยความเป็นตัวตนว่าเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น ย่อมได้รับอิทธิพลจากบริบททางสังคมอันเป็นกระบวนการหนึ่งในการขัดเกลาและหล่อหลอมให้บุคคลเป็นคนที่เต็มคนไม่ว่าจะมีเพศภาวะใดก็ตามอีกด้วย

บรรณานุกรม

- จิตติวัฒน์ สมิตินันท์. (2553). *การสร้างตัวละครเพศที่สามในภาพยนตร์ไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการภาพยนตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2541). *นวนิยายและเรื่องสั้น: การศึกษาเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์*. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ปริญทร์ นาคสิงห์ และชาตรี ได้ฟ้าพล. (2556). “การประกอบสร้างตัวตนเกย์ในภาพยนตร์ไทย”. ใน *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 39 (2). 35-53.
- พิมพ์ทิพย์ นฤมิตฐาน. (2546). *มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษมันบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการภาพยนตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- เพศสภาพและเพศวิถี. (31 สิงหาคม 2555). สืบค้นจาก https://storylog.co/story/587517af3aba7962052fc5a_b.
- รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2558). *การเขียนบทภาพยนตร์บันเทิง*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักษมณ ไพระประการ. (2555). *การศึกษารูปแบบและแก่นความคิดในภาพยนตร์รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารนิเทศศาสตร์และสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศุภนรรณ์ ชันติพันธุ์กุล. (2554). *การวิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงรักหญิงด้านเพศภาวะในนวนิยาย ชุด Yes or No ยากรักก็รักเลย*. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เสาวคนธ์ วงศ์ศุขชัยนิมิต. (2559). *การศึกษาสถานภาพและบทบาทผู้หญิงในนวนิยายของฉาวรา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร และพจนา รูปแก้ว. (2549). *การสื่อสารเพื่อการจัดการองค์กรเกย์ในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสิทธิ์ภัณฑ์แอนด์พรินติ้ง.

อรรรรณ วิชญวรรณกุล. (2554). *ภาพสะท้อนชายรักชายในวรรณกรรมประเภทแฟนฟิคชันที่ปรากฏในเว็บไซต์ Dek-d.com*. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

Little_pig. (2 พฤษภาคม 2560). *ความทุกข์บนความหลากหลาย*. สืบค้นจาก <https://storylog.co/story/587517 af3aba7962052fc5ab>.

Nattaphan Songviroon. (2560). *Moonlight: หนึ่งเกย์น้ำดีที่อยากให้คุณลิ้มลอง (ชม)*. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2561, จาก [https:// www.beartai.com/lifestyle/movies/149174](https://www.beartai.com/lifestyle/movies/149174).

**ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา**

The factor affecting saving of the entrepreneurs studying in the Faculty
of Management Science at Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมณา พูลผล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมีขนาดตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 316 คน (ชั้นปีที่ 1 - 4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์(Chi-square)

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาผู้มีเงินออมมีเพียง ร้อยละ 14.5 โดยมีรายได้เฉลี่ย และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนใกล้เคียงกัน คือ 3,001 - 4,00 บาท โดยมีรายได้จากการประกอบการต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาทต่อเดือน นักศึกษามีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีสัดส่วนที่น้อยคิดเป็นร้อยละ 18.8 ในขณะเดียวกัน บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมมีสัดส่วนน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 11.6 นักศึกษาที่มีเงินออม จะมีวิธีการออมที่ไม่แน่นอน เป็นการออมระยะสั้น เพื่อสะสมไว้ซื้อสิ่งของที่ต้องการ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ภายใต้การทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และรายได้จากการประกอบการต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คำสำคัญ : พฤติกรรม, การออม, ผู้ประกอบการ

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เลขที่ 96 ถ.ปรีดีพนมยงค์ ด.ประตูชัย อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000, psumana@aru.ac.th

Abstract

Research The factor affecting saving of the entrepreneurs studying in the Faculty of Management Science at Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. The purpose of this study was to investigate the factors affecting the saving of the entrepreneurs. The results of the research are used in curriculum development. The sample was used in this study. is a regular student Undergraduate Academic being an entrepreneur. Faculty of Management Science. There are 316 students (1st-4rd year) students. Statistics used in the research are frequency, percentage, mean, standard deviation And Chi Square statistics (Chi-square)

The research found that the student has a savings of only 14.5%, with average income and average monthly expenses of 3,001 - 4,000 baht. Students earn a monthly income of 15,000 - 20,000 baht per month. At 18.8 percent, at the same time, the role model for savings was very small. Accounted for 11.6%. Students with savings used uncertainly way to save. Short-term savings to buy items they want. The analysis of factors affecting the savings found that the sex of the study. average income per month, average monthly extra earnings, average expenditures per month, accounting for Income - expenditures and role models in savings no effect on students' savings at 95% confidence level. Analysis of Factors Affecting Savings Entrepreneurs Under the hypothesis test at .05 level,

1. Age correlates with the savings of small entrepreneurs.
2. Year of study correlates with the savings of small entrepreneurs.
3. Income from the business correlates with the savings of small entrepreneurs.

Keywords: Behavior Savings Entrepreneurs

ที่มาและความสำคัญ

“การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเอง และครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย” เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 31 ธันวาคม 2502 จากพระราชดำรัสดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงแสดงให้เห็นว่าการออมเงินจะเกิดประโยชน์ ทั้งกับตัวผู้ออม และประเทศชาติ (กระทรวงการคลัง, 2560)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 รัฐบาลออกพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84 (4) บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 74 กำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพของประชาชนเมื่อพ้นวัยทำงาน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2543), (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ภาพรวมการออมในประเทศช่วงที่ 5 ปีที่ผ่านมา (2554 - 2558) มีความผันผวน แต่มีทิศทางเป็นบวกในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 13.4 และการออมต่อ GDP. อยู่ที่ร้อยละ 30.3 ซึ่งเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกันอยู่ในระดับกลาง ใกล้เคียงกับอินโดนีเซีย และมาเลเซีย สำหรับการออมของครัวเรือนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2554 - 2558) ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักอยู่ที่ระดับประมาณ 600 - 670 พันล้านบาท และเมื่อคิดเฉลี่ยต่อคนต่อปี พบว่า รายได้ และรายจ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ตรงกันข้ามกับการออมที่มีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ หรือ แทบจะคงที่ ทั้งนี้ภาวะหนี้ครัวเรือนในระดับสูงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลงการพยากรณ์อัตราการออมของครัวเรือนในประเทศไทย คาดการณ์ว่า การออมภาคเอกชนในประเทศไทยจะอยู่ที่ระดับ 8.95% ภายในสิ้นไตรมาส 4 ของปี 2560 ในระยะยาวอัตราส่วนการออมของครัวเรือนในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 8.70 ในปี 2563 ตามแบบจำลองทางเศรษฐกิจมิติ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560)

ด้วยความสำคัญของการออมที่มีต่อผู้ออม และประเทศชาติ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษา พฤติกรรมการออม นำผลที่ได้ไปใช้ในการจัดทำโครงการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต ของผู้ประกอบการรายย่อย และปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเป็น ผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

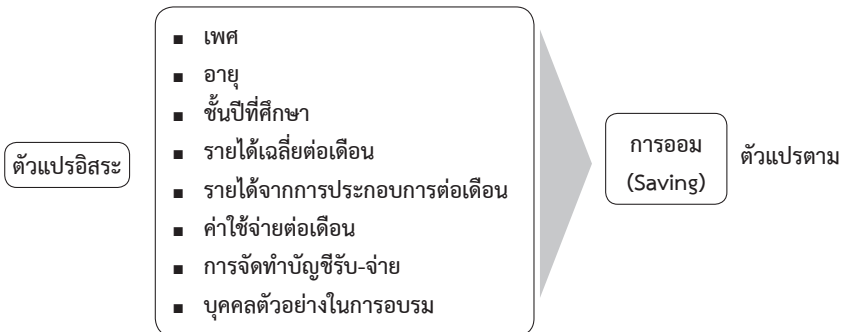
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณี นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบการรายย่อย กรณี นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา การเป็นผู้ประกอบการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐาน ที่ 1 : เพศมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 2 : อายุมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 3 : ชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 4 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการ รายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

- สมมติฐาน ที่ 5 : รายได้จากการประกอบการต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 6 : ค่าใช้จ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 7 : การจัดทำบัญชีรับ-จ่าย มีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สมมติฐาน ที่ 8 : บุคคลตัวอย่างในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม หมายถึง สิ่งกระตุ้น บุคคล หรือ สาเหตุ ที่ทำให้นักศึกษาเกิดการออม เช่น เพศ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การจัดทำบัญชี รับ-จ่าย บุคคลตัวอย่าง

การออม หมายถึง การเก็บสะสมรายได้บางส่วนซึ่งไม่ได้นำไปใช้ในการบริโภคในรูปแบบต่างๆ เช่น สะสมในกระปุกออมสิน ฝากธนาคาร ซื้อทรัพย์สินมีค่า

ผู้ประกอบการรายย่อย หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ ณ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และเป็นนักศึกษาที่ประกอบกิจการ ค้าขายสินค้า และ/หรือ บริการ ที่ดำเนินกิจกรรมอยู่

รายได้ หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับจาก บิดา-มารดา หรือ ผู้ปกครอง

รายได้จากการประกอบการ หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับเพิ่มเติม จากการประกอบกิจการ ค้าขายสินค้าและ/หรือ บริการ

รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นักศึกษาใช้จ่ายในขณะที่กำลังศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลการอมของผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 1,136 คน กำหนดขนาดของตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปตามแนวทางของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน (E) 5% และมีระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane, 1973) ทำให้มีจำนวนของขนาดตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 316 คน ที่และเป็นนักศึกษาที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย และดำเนินกิจกรรมการขาย และ/หรือให้บริการอยู่ ณ ปัจจุบัน

แนวคิดและทฤษฎีของการวิจัย

รายได้ประชาชาติ ประกอบด้วย การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumption Expenditures), การออมทรัพย์ (Saving), การใช้จ่ายเพื่อการลงทุน (Investment Expenditure), และค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure) การออม คือ รายได้ส่วนที่มีได้นำไปใช้ในการบริโภค ดังนั้นฟังก์ชัน การออมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับรายได้ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการออม (Savings) นั้น จะอาศัยแนวความคิดว่าด้วยการบริโภคเข้ามาช่วยในการอธิบาย ดังนี้

1. การออมกับกระแสรายได้ และรายจ่าย การออมนั้น หากจะกล่าวให้เต็มๆ ก็คือการออมทรัพย์ ซึ่งการออมทรัพย์ของครัวเรือนจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง และการบริโภคของครัวเรือน อย่างมากด้วยเหตุที่ว่าหลังจากที่ครัวเรือนได้รับรายได้มาแล้ว เมื่อนำไปหักภาษีออก รายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริง ครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ส่วนนี้ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บออมไว้เป็นเงินสะสม เรียกการออมเงินส่วนที่เหลือนี้ว่า “การออมทรัพย์” (John Maynard Keynes, 1931)

2. ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption) เชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับราคาคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อยจะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง การกระจายรายได้ในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นบุคคลจึงต้องประพัตินเป็นผู้ก่อหนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มที่จะมีรายได้ เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้ และเก็บเงินสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต เงินสะสมส่วนนี้ก็คือ ส่วนของเงินออมนั่นเอง (Franco Modigliani, Albert Ando and Richard Brumberg, 1954)

3. ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวร (Permanent Income Theory of Consumption) ตามแนวคิดของ Milton Friedman เชื่อว่าครัวเรือนจะมีพฤติกรรมในจัดสรรรายได้เพื่อการ บริโภคโดยอิงกับรายได้ในระยะยาว (Long Term Income) ที่คาดว่าจะได้รับ พร้อมทั้งได้กำหนดให้รายได้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (Permanent Income) และรายได้ชั่วคราว (Transitory Income) ซึ่งตามทฤษฎีนี้ ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร โดยครัวเรือนจะไม่ทำการบริโภคในส่วนของรายได้ชั่วคราว ดังนั้นจากการที่การออมเป็นเงินส่วนเหลือที่ไม่ได้ทำการบริโภคแล้ว จึงสามารถเกิดได้ทั้งจากส่วนของรายได้ถาวร และรายได้ชั่วคราว (Milton Friedman, 1962)

4. ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Hypothesis of Consumption) เชื่อว่า ครัวเรือนที่มีระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและระดับรายได้อยู่ในระดับหนึ่งแล้วจะเป็นการยากที่จะทำให้เขาลดระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคให้ต่ำกว่าเดิมเมื่อระดับรายได้เปรียบเทียบกับระดับรายได้ที่เคยได้รับสูงสุด (Previous Peak Income) แ่ลง ตามแนวความคิดนี้จะได้สมการของค่า APC (James S. Duesenberry, 2000)

วิธีการศึกษา

การศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ข้อมูลที่ได้มาจากการแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ใช้สถิติไคส์แควร์ (Chi-square) ทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

มีจำนวนของขนาดตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 316 คน ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล โดย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย การเดินทางมาเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ และร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่าย ได้แก่ รายได้จากผู้ประกอบการเฉลี่ยต่อเดือน รายได้จากการประกอบการต่อเดือน ค่าใช้จ่าย เฉลี่ยต่อเดือน การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม วิธีการออม วัตถุประสงค์การออม และรูปแบบการออม

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย หรือการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ครอนบาร์ค (Cronbach's Alpha) จากแบบสอบถาม 40 ชุด การวัดหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (Cronbach, 1970) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) กำหนดให้ค่าความน่าเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย เท่ากับ 0.92

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 316 คน พบว่า

- ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 37.7 เพศหญิงร้อยละ 62.3 ชั้นปีที่ศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 14.0 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 24.8 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20.4 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 40.8
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.2 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน รองลงมา ร้อยละ 15.9 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป
- ที่พักอาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 87 ที่พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง รองลงมา ร้อยละ 10 เช่าหอพัก
- พาหนะที่ใช้เดินทางมามหาวิทยาลัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.2 เดินทางโดยรถยนต์โดยสาร รองลงมา ร้อยละ 29 เดินทางโดยรถจักรยานยนต์
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.7 ได้รับรายได้เฉลี่ยเดือนละ 3,001 บาท - 4,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 14.5 ได้รับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท
- รายได้จากการประกอบการต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 100.0 มีรายได้พิเศษโดยมีรายได้จากการประกอบการต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 88.0 มีรายได้ฯ น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10.0 และมีรายได้มากกว่า 20,001 บาทต่อเดือน ร้อยละ 2.0
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.5 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,001 บาท - 4,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 15.9 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท
- วัตถุประสงค์ในการใช้จ่าย พบว่า ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค เป็นอันดับแรก ใช้จ่ายเพื่อการเดินทางเป็นอันดับสอง ใช้จ่ายเพื่อการศึกษา เป็นอันดับสาม การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.9 ไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รองลงมา ร้อยละ 18.8 มีการทำบัญชีเป็นรายวัน เงินออมในปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.5 ไม่มีเงินออม ร้อยละ 14.5 มีเงินออม
- บุคคลตัวอย่างในการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.4 ไม่มีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม ร้อยละ 11.6 มีบุคคลตัวอย่างในการออม เช่น บิดา-มารดา พี่-น้อง จำนวนเงินออมเฉลี่ย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.4 มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 500 บาท ระดับเงินออมที่มีค่าร้อยละ เท่ากัน คือ 5.8 เป็นเงินออม ตั้งแต่ 501 บาท

- 1,000 บาท และ 1,001บาท - 2,000 บาท
- วิธีการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.5 มีวิธีการออมที่ไม่แน่นอน รองลงมาร้อยละ 30.4 จะใช้เงินก่อน เหลือแล้วจึงออม
- วัตถุประสงค์ของการออม เรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย พบว่า ออมเพื่อซื้อสิ่งของที่ต้องการออมเพื่อสะสมเงินในอนาคต ออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน ออมเพื่อใช้เป็นทุนใน
- รูปแบบการออม พบว่า ออมโดยการหยอดกระปุกออมสิน ร้อยละ 76.8 ออมโดยการฝากธนาคาร ร้อยละ 47.8 ออมโดยนำเงินฝากไว้กับผู้ปกครอง ร้อยละ 5.8

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน งานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อยกรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้สถิติไค์สแควร์ (Chi-square) ทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถพิจารณาได้จาก ตารางที่ 1. และสามารถอธิบายการทดสอบสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1. แสดงผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ค่าสถิติไค์สแควร์ (Chi-square)	
• อายุ	χ^2 = 17.127 Cramer's V. = 0.206	Sig. = 0.002 Sig. = 0.002
• ชั้นปีที่ศึกษา	χ^2 = 8.114 Cramer's V. = 0.142	Sig. = 0.044 Sig. = 0.044
• รายได้จากการประกอบการต่อเดือน	χ^2 = 15.878 Cramer's V. = 0.198	Sig. = 0.001 Sig. = 0.001

ผลการทดสอบสมมติฐาน :

- ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) ยอมรับสมมติฐานรอง (Ha) ซึ่งหมายความว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.206 แสดงว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
- ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.044 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) ยอมรับสมมติฐานรอง (Ha) ซึ่งหมายความว่า ชั้นปีที่ศึกษากับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.142 แสดงว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
- ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการประกอบการต่อเดือนกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) ยอมรับสมมติฐานรอง (Ha) ซึ่งหมายความว่า ชั้นปีที่ศึกษากับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.198 แสดงว่า อายุกับการออมของผู้ประกอบการรายย่อยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ประกอบการรายย่อย ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปรากฏผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลการออม ทั้งสิ้น 3 ปัจจัย คือ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้จากการประกอบการต่อเดือน โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.002, 0.044 และ 0.001 ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ Cramer's V. พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.206, 0.142 และ 0.198 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยทั้ง 3 มีความสัมพันธ์ต่อนักศึกษาระดับปริญญาตรีฯ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 โดยสอดคล้องกับพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในตลาดนัดจตุจักรของ กาญจนา สมภารเพียร (2556) มีผลการศึกษาพฤติกรรม การออมพบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการออม 4 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษา มีผลต่อการออม ในทางบวก รายได้ต่อเดือนมีผลต่อการออมในทางบวกโดยมีความโน้มเอียงหน่วยสุดท้าย ในการออมเท่ากับ 0.757 เมื่อทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลการศึกษาวิจัยด้านปัจจัย ในการทำนายพฤติกรรมกรออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกันโดยที่งานวิจัยดังกล่าว เห็นว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ จะไม่มีผลต่อการออม แต่ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการออม มีผลต่อการออมโดยตรง ที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ยังพบว่า การที่นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดี ต่อการออมเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรม การออมของนักศึกษา ในขณะที่การมีทัศนคติ ขอบการใช้จ่าย และการมีทัศนคติไม่สนใจเงินทอง มีผลทางลบต่อพฤติกรรมกรออม ของนักศึกษา ส่วน เพศ ระดับการศึกษาของบิดาฐานะทางการเงินของครอบครัว และเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองไม่มีผล ในการทำนายพฤติกรรมกรออมของนักศึกษา ผู้วิจัย จึงเห็นว่า ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านด้านทัศนคติ และ/หรือ ปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสอดคล้องกันกับทฤษฎี เพื่อให้สามารถระบุปัจจัยแท้จริง ที่เกี่ยวข้องกับการออมและเพื่อนำปัจจัยที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมไปพัฒนาเป็นโครงการส่งเสริม และ พัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษา และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมสามารถดำเนินการศึกษาภายใต้ปัจจัยและการทดสอบสมมติฐานได้ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้การกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาจะช่วยกำหนดกรอบการวิจัย ให้สามารถระบุตัวแปรที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและมีผลกระทบต่อนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2. ผลการศึกษาสามารถนำไปดำเนินการจัดโครงการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมุ่งเน้นไปที่ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมภายใต้สมมติฐานของงานวิจัย อาทิเช่น โครงการส่งเสริมการประกอบกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อวางแผนการเงิน และการออม เป็นต้น

3. ผลการศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยการนำปัจจัยด้าน อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้จากการประกอบการต่อเดือน ที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการออม ฉะนั้นสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ที่ต้องดำเนินการ จึงควรพิจารณาเนื้อหาของการเรียนการสอนในสอดคล้องกับ ปัจจัยที่เกิดขึ้นในงานวิจัย รวมถึงการขยายขอบเขตของการศึกษาในมีรายละเอียดในปัจจัยดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง. สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. (2561) . *สถานการณ์การออมการลงทุนและช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน ประจำปีไตรมาส 1 ปี 2560*. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th/S-I/Source/Article/Article230.pdf>
- กชิต์เดช เจริญวงศ์, ไสว เทศพันธ์, และศิริมา แก้วเกิด. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. พระนครศรีอยุธยา*. สืบค้นจาก www.rdi.rmutsb.ac.th
- ณัฏชสา ธาราชีวิน. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก www.nrct.go.th/.../cc84491853aa638cf10b21e479922320?
- นางลักษณ์ ลัดนทินกร, พรทิพย์ บุญทรง, และวันดี หิรัญสถาพร. (2558). *พฤติกรรมการออมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ*. สืบค้นจาก www.tnrr.in.th/?page=result_search&record_id=10150177
- ปัทมา โกเมนทร์จารัส. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน : กรณีศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นจาก www.dpu.ac.th/llm/upload/content/files/Thesis%20250257.pdf
- ปานทิพย์ แสงสง. (2557). *การพัฒนาการออมของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา*. นครสวรรค์. สืบค้นจาก <https://www.nu.ac.th/nrc12/downloadPro.php?plD=242&file>
- พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554. (2554,11พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 128 ตอนที่ 34 ก หน้า 47-63.
- พิทักษ์ ศรีสุกใส, ปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่*. สืบค้นจาก www.journal.rmutt.ac.th:8080/index.php/business/article/.../691
- มรกต ฉายทองคำ. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นจาก <http://dspace.bu.ac.th/jspui/handle/123456789/1284>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560,6เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1-90.

- วิไล เอื้อปิยฉัตร. (2557). *ความรู้ทางการเงิน : ตัวกำหนดและผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออม*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). *ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่: 28 ฉบับที่: 85 เลขหน้า: 300-315 กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, และบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด. (2561). *พฤติกรรมการออมและภาวะหนี้สินของประชาชนในช่วงครึ่งปีแรก 2560*. สืบค้นจาก <http://nidapoll.nida.ac.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง
- สำนักงานสถิติและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ระดับความรู้และการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน พ.ศ. 2559 (ไตรมาส 4)*. สืบค้นจาก <http://www.nso.go.th>
- สมนา พูลผล. (2560). *คุณลักษณะของนักศึกษาสาขาการเป็นผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เข้าศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2558-2560*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษ์. (2548). *เศรษฐศาสตร์มหภาค1*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. อรพินท์ แท้เที่ยงธรรม. (2540). *เศรษฐศาสตร์มหภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Bairamli Nagi and Vassilis Kostoglou. (2017). *The Role of Savings in the Economic Development of the Republic of Azerbaijan*. Retrieved Feb 20.2018. from <https://www.researchgate.net/publication/49609172>
- Beth Kobliner. (2017). *Make Your Kid a Money Genius (Even If You're Not): A Parent's Guide For Kids*. 1st edition. UAS : New York times.
- Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue, and Sean M. Flynn. (2009). *Economics: principles, problems, and policies*. 18th ed. USA : The McGraw-Hill Companies.

Cronbach, L.E.(1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York : Harper.

Franco Modigliani, Albert Ando, and Richard Brumberg. (2017). *life-cycle theory*. Retrieved Feb 10, 2018. from <http://www.fpo.go.th/S-I/Source/ECO/ECO6.htm>

Jack Kapoor, Les Dlabay, and Robert J. Hughes. (2015). *Personal Finance*. 11th edition. USA: New York

James S. Duesenberry. (2000). *Financial Times Mastering Marketing*. 1st Edition. The European Institute of Business Administration (INSEAD), London Business School, Wharton School of the University of Pennsylvania : Tuttle Mori Agency.

Keynes, John Maynard. (1972). *My Early Beliefs in Two Memoriers* ; reprinted in *The Collected Writings of John Maynard Keynes*, London Macmillan.1972, Vol. 10. pp. 433-451.

Ric Edelman. (2017). *The Truth About Your Future: The Money Guide You Need Now, Later, and Much Later*. 1st edition. USA : New York Times.

Tony Robbin. (2017). *Unshakable : Your Financial Freedom*. 1st edition. USA : Simon&Schuster.

Rachel Siegel, Calor Yacht. (2009). *Personal Finance*. 1st edition, USA : Saylor Foundation.

World economic forum. (2017). *The Inclusive Growth and Development Report 2017*. Geneva: World economic forum.

**คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์บทความเพื่อตีพิมพ์
ในวารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร**

คุณลักษณะของบทความ :

1. เป็นบทความวิจัยหรือบทความวิชาการในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาตำรวจศาสตร์ และสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

2. บทความที่เสนอเพื่อขอตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่ไม่เคยเสนอขอตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในเอกสารวารสารฉบับอื่น ๆ มาก่อน หรือไม่อยู่ระหว่างรอการพิจารณาจากแหล่งตีพิมพ์อื่น

3. กรณีที่เป็นผลงานร่วมกัน ผู้พิมพ์จะต้องแนบหนังสือยินยอมให้เผยแพร่ผลงานจากผู้พิมพ์ร่วม

4. รูปแบบการเขียนบทความวิจัยและบทความวิชาการ ควรเขียนเชิงพรรณนาความ หากเป็นบทความที่มาจากงานวิจัยต้องเป็นการเขียนใหม่ โดยนำประเด็นสำคัญมานำเสนอ และใช้รูปแบบการเขียนที่ไม่ใช่เป็นการคัดและย่องานวิจัย

5. บทความผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือการอ่านเพื่อปรับแก้ไขจากบรรณาธิการ หรือบรรณาธิการรับเชิญ ตามกำหนดเวลาของกองบรรณาธิการ

6. การส่งต้นฉบับเนื้อหาผู้พิมพ์จะต้องส่งไฟล์ต้นฉบับ ดังนี้

6.1 เนื้อหาจัดพิมพ์ด้วยอักษร Thai Sarabun New ขนาด 16 pt หัวเรื่อง และชื่อผู้แต่งใช้ตัวหนา Tab stops 0.5 นิ้ว

6.2 ความยาวไม่เกิน 15 หน้า ขนาด A4 พร้อมจัดเรียงภาพประกอบลงในไฟล์ Microsoft Word

6.3 การส่งไฟล์ภาพประกอบให้ปรับโหมดไฟล์ภาพเป็นขาวดำ ความละเอียดไฟล์ภาพ อย่างต่ำ 300 dpi โดย ขนาดของไฟล์ภาพไม่ควรเกิน 1M

6.4 บันทึกต้นฉบับเป็นเอกสารนามสกุลไฟล์ .docx และ .pdf **ทั้งแบบระบุชื่อผู้พิมพ์และไม่ระบุชื่อผู้พิมพ์** (ในกรณีไม่ได้ส่งผ่านระบบ ThaiJO)

6.5 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ก่อนการจัดส่งต้นฉบับ

7. การเขียนส่วนสำคัญของบทความควรมีหัวข้อ ดังนี้

บทความวิจัย	บทความวิชาการ
- ชื่อเรื่องภาษาไทย จัดแบบ Center text - ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ จัดแบบ Center text - ชื่อผู้แต่ง (สังกัด ที่อยู่, เบอร์ติดต่อ, อีเมล) จัดแบบ Align right - บทคัดย่อ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - Abstract เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - ที่มาและความสำคัญ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - วัตถุประสงค์ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - นิยามศัพท์ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - ขอบเขตของการวิจัย เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - แนวคิดและทฤษฎี เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - วิธีการศึกษา เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - ผลการศึกษา เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - อภิปรายผล เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - ข้อเสนอแนะ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - บรรณานุกรม จัดตามรูปแบบ APA (ดูเพิ่มเติมได้ที่ http://www2.rbru.ac.th/department/journal/doc/APA.pdf)	- ชื่อเรื่องภาษาไทย จัดแบบ Center text - ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ จัดแบบ Center text - ชื่อผู้แต่ง (สังกัด ที่อยู่, เบอร์ติดต่อ, อีเมล) จัดแบบ Align right - บทคัดย่อ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - Abstract เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - ที่มาและความสำคัญ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - วัตถุประสงค์ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - แนวคิดและทฤษฎี เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - บทวิเคราะห์ องค์ความรู้ใหม่ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - อภิปรายผล เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - ข้อเสนอแนะ เนื้อความจัดแบบ Thai distributed - บทส่งท้าย - บรรณานุกรม จัดตามรูปแบบ APA (ดูเพิ่มเติมได้ที่ http://www2.rbru.ac.th/department/journal/doc/APA.pdf)

8. หากผู้เขียนใช้นามแฝงกรุณาแจ้งชื่อและนามสกุลจริง พร้อมทั้งที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้

9. แนบใบสมัครของสงวนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสารพร้อมบทความ (ในกรณีไม่ได้ส่งผ่านระบบ ThaiJO)

ประกาศเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ :

เนื้อหาและข้อมูลในบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร ถือเป็นข้อคิดเห็นและความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความโดยตรง ทั้งนี้ บทความ ข้อมูล เนื้อหา รูปภาพ ฯลฯ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกบทความเพื่อการศึกษา แต่ให้อ้างอิงแหล่งที่มาให้ครบถ้วนสมบูรณ์

หมายเหตุ : สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 41 ม.5 ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000

โทรศัพท์ : 080-056-8296

โทรสาร : 039-471-063

อีเมล : journalofcommarts@rbru.ac.th

เว็บไซต์ : www2.rbru.ac.th/departement/journal/

www.tci-thaijo.org/index.php/ISSC

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
41 ม.5 ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี
22000